

SiS-placerade ungdomars problematik i relation till andra ungdomar

En jämförelse med referensdata insamlade med ADAD 2010

**Helene Ybrandt
Stefan Nordqvist**

Institutionsvård i fokus ges ut av Statens institutionsstyrelse, SiS. Serien omfattar såväl sammanställningar, statistik, redovisningar och utvärderingar som forskningspublikationer. Forskningsrapporterna har en särskild markering på framsidan, en författarpresentation samt uppgifter om finansieringsförfarandet och den vetenskapliga granskningen.

Rapporterna som inte är forskningsrapporter produceras och bereds i regel inom avdelningen för utveckling av vård och behandling. Även företrädare för verksamheten och externa sakkunniga kan vara delaktiga i framtagningen av rapporter, antingen som medförfattare eller granskare.

Beslut om publicering fattas av ett redaktionsråd som består av företrädare från SiS avdelning för utveckling av vård och behandling samt kommunikationsavdelningen.

Ansvarig utgivare för Institutionsvård i fokus är SiS generaldirektör Kent Ehliasson.

ISBN 978-91-87053-31-3

Vård i annan form enligt 27 § LVM

Lagstiftning, praktik och erfarenheter

Nummer 1 år 2015 i rapportserien Institutionsvård i fokus

Publikationerna finns att beställa eller ladda ner från SiS webbplats.
www.stat-inst.se

Engelsk titel:
Institutional Care in Focus

Publikationsseriens adress:
Statens institutionsstyrelse, SiS
Box 30224
104 25 Stockholm

SiS-placerade ungdomars problematik i relation till andra ungdomar

En jämförelse med referensdata insamlade med ADAD 2010

Helene Ybrandt
Stefan Nordqvist

Sammanfattning

Tonåren är för många en turbulent period. Mer än under någon annan period av livet kan man räkna med att individen befinner sig i obalans. Ungdomsåren innebär en topp i normbrytande beteende. För flertalet av alla ungdomar är det en temporär fas, men en mindre andel ungdomar utvecklar en fördjupad och allvarlig antisocial problematik.

Statens institutionsstyrelse (SiS) driver särskilda ungdomshem och tar varje år emot omkring 1 000 ungdomar för vård till följd av missbruk, brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende. Det saknas emellertid kunskap om hur SiS-placerade ungdomars problematik och livssituation förhåller sig i relation till andra ungdomar. Ett sådant referensmaterial skulle bidra till en förbättrad insikt i problemtyngd hos placerade ungdomar vilket kan ha betydelse för bedömning av ungdomarnas vård- och hjälpbehov.

SiS tillsammans med IMS (Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete), som numera ingår i Socialstyrelsen, genomförde därför ett projekt för att ta fram ett referensmaterial. Detta gjordes genom att intervjua ett slumpmässigt urval av ungdomar med hjälp av intervjuformuläret ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis). Intervjun ger information om ungdomens livssituation inom olika livsområden – fysisk hälsa, skola, arbete/sysselsättning, fritid och vänner, familjeförhållanden, psykisk hälsa, kriminalitet samt alkohol och narkotika. Referensmaterialet utgörs av ADAD-intervjuer med 1 052 slumpmässigt utvalda ungdomar. I rapporten ställs referensmaterialet samman gentemot ADAD-intervjuer med ungdomar placerade hos SiS (n=650).

SiS-ungdomarna kommer i högre grad än ungdomarna i referensgruppen från en miljö som kan betecknas som socioekonomiskt utsatt. De kommer från splittrade hem, har föräldrar med låg utbildning och svag etablering på arbetsmarknaden. Psykisk ohälsa, kriminalitet eller missbruk inom familjen är vanligare. Det är väl belagt att socioekonomiska brister i hemmet och familjeproblem kan ha betydelse för utveckling av ohälsa, skolmisslyckande och beteendeproblem (Andreassen, 2003).

Det är betydligt mer vanligt att SiS-ungdomar bryter upp och flyttar under sin uppväxt, i genomsnitt 5,7 gånger jämfört med 2,2 gånger för referensgruppen. En tredjedel av SiS-ungdomarna har flyttat och bytt bostad minst 7 gånger innan de fyllt 16 år. Det

torde försvåra för socialtjänst och skola att uppmärksamma problem hos en ungdom eller dennes familj.

Ohälsan bland SiS-ungdomarna är påtaglig. Tre femtedelar uppger att de har minst tre olika fysiska hälsoproblem vilket kan relateras till drygt en tredjedel av referensgruppen. Problemen berör alltifrån syn-, hörsel-, tand- eller viktproblem till en psykosomatisk problematik. I genomsnitt uppger SiS-ungdomarna dubbelt så många psykologiska och emotionella problem (11,6 stycken) som ungdomarna i referensgruppen (5,9 stycken). Det handlar exempelvis om att känna sig utanför, att inte lita på folk, en känsla av hopplöshet och att ha svårt att kontrollera sitt beteende.

Flickor rapporterar fler fysiska och psykiska problem än pojkar. Det är mer vanligt att flickor fått hjälp med psykiska besvär inom öppenvården alternativt dygnsvården. Det gäller både för SiS-gruppen och för referensgruppen. Självmordsförsök, ätstörning, självskadebeteende, svår oro eller spänning rapporteras mer frekvent av flickor än pojkar. SiS-placerade flickor uppger en mer allvarlig problematik än flickor i referensgruppen. Inom SiS-gruppen ökar antalet rapporterade problem med ålder, det vill säga äldre ungdomar har fler problem än yngre ungdomar. Det gäller för både fysisk och psykisk hälsa. Inom referensgruppen finns inga stora skillnader mellan åldersgrupperna.

Åtta av tio SiS-ungdomar uppger att de har sex eller fler skolproblem vilket kan jämföras med tre av tio i referensgruppen. Det handlar exempelvis om skolmisslyckande, svårigheter att följa med i undervisningen, skolk, konflikt med lärare, samt inställningen till skola. Av SiS-ungdomarna uppger 15 procent att de redan i lågstadiet inte alls trivdes i skolan. I högstadiet trivs inte 23 procent i skolan. I referensgruppen är skillnaden försumbar, från 4 procent i lågstadiet till 5 procent i högstadiet. Flickor uppger även fler skolproblem än pojkar och är mer oroade över sin skolprestation. Tre av fem SiS-ungdomar i gymnasieålder (16 år eller äldre) har hoppat av eller inte påbörjat gymnasiet, vilket kan jämföras med referensgruppen där fler än nio av tio fortsätter till gymnasiet.

Skolmisslyckande innebär kraftigt förhöjda risker för framtida psykosociala problem, kriminalitet och missbruk. Ju tidigare utbildningskedjan bryts, desto sämre är framtidsutsikterna. Skolmisslyckande är mer avgörande för framtiden i dag än tidigare. Det blir allt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden för de som inte har gymnasieutbildning. Skolmisslyckande, skolk och vantrivsel medför risk att ungdomen söker sig till likasinnade kamrater och befäster en negativ kamratkultur, och kan inverka negativt på hälsa och välbefinnande (Vinnerljung, 2010). I den här studien berör det främst SiS-ungdomar men även i referensgruppen finns det ungdomar som misslyckats i skolan och är i behov av hjälp.

Omvänt gäller att frånvaron av skolproblem är en mycket stark skyddsfaktor (Vinnerljung, 2010). Här fyller elevhälsan – att eleverna ska ha tillgång till medicinska, psyko-

logiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser – en viktig funktion¹. En utmaning för elevhälsan är att främja lärande, utveckling och hälsa för alla elever, även för de som inte alltid deltar i undervisningen, som skolkar eller är omotiverade.

Inom såväl SiS-gruppen som referensgruppen uppger procentuellt fler flickor än pojkar att de har problem i sin relation till föräldrarna. Flickor rapporterar i högre grad än pojkar att de blivit misshandlade (fysiskt eller psykiskt) av en förälder. Det gäller för båda grupperna, men särskilt för SiS-flickor. SiS-placerade flickor umgås mindre med prosociala vänner än flickor i referensgruppen och har i högre grad antisociala partnerrelationer. Det är även mer vanligt att det förekommer våld och övergrepp i relationen. Också när det gäller sexuella övergrepp är SiS-flickor särskilt utsatta. Fyra av tio SiS-flickor rapporterar att de blivit utsatta för sexuella övergrepp (av annan person än förälder) relaterat till mindre än en av tio flickor i referensgruppen. SiS-placerade flickor blir tidigt sexuellt aktiva, och en av sju (15 procent) har haft sex i utbyte mot alkohol eller narkotika. Unga som placeras inom SiS har i högre grad än andra ungdomar ett riskfyllt sexuellt beteende (Löfgren-Mårtensson, Lindroth & Månsson, 2013). Sexualiteten ses som en möjlighet till bekräftelse, respekt, tröst, närhet och njutning samtidigt som riskerna – sexuellt överförbara sjukdomar, sexuella övergrepp eller oönskad graviditet – bagatelliseras. Särskilt riskutsatta är SiS-placerade flickor (Lindroth, 2013).

När det gäller brottslighet har en av tio ungdomar i referensgruppen någon gång blivit tagen av polisen, och flertalet av dem endast en gång. De brott man främst begått är graffiti/klotter, snatteri, skadegörelse och förargelseväckande beteende. Det är typiska ungdomsbrott (Estrada & Granath, 2008). SiS-ungdomarna har begått fler olika typer av brott, såsom narkotikabrott, tillgreppsbrott och våldsbrott. Inom SiS-gruppen har drygt åtta av tio ungdomar någon gång blivit tagna av polisen, och flertalet av dem minst fyra gånger.

I referensgruppen använder ungdomarna främst alkohol, sju av tio uppger att de dricker alkohol någon gång under en typisk månad. En knappt tiondel använder cannabis (marijuana/hasch) medan ett mindre antal ungdomar uppger att de använder annan narkotika. I SiS-gruppen är andelen som dricker alkohol under en typisk månad lägre men däremot använder man i större omfattning narkotika. Hälften uppger att de använder cannabis under en typisk månad, en tiondel amfetamin, och nästan lika många använder kokain eller LSD under en typisk månad.

Det är inte förvånande att SiS-gruppen har fler och större problem än referensgruppen. Ungdomarna är omhändertagna och placerade hos SiS på grund av kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteende. Genom att jämföra hur respektive grupp förhåller sig till varandra visar däremot rapporten tydligt den tunga och komplexa problematik som SiS-placerade ungdomar har. De kommer från familjer med

¹ I skollagen har en samlad elevhälsa införts. För mer information, se broschyren *Elevhälsan i skollagen*, Skolverket, 2013.

svag socioekonomisk ställning, och många gånger finns en missbruksproblematik i familjen. De flyttar ofta, vilket försvårar för kommuner att formulera hjälpinsatser som är hållbara över tid. Redan i tidig ålder får ungdomarna problem med skolan och börjar skolka. Uteblir ungdomarna från olika hälsokontroller kan det medföra att problem inte uppmärksammas tidigt, vilket i sin tur ökar risken för framtida fysisk eller psykisk ohälsa. Skolmisslyckande och svag föräldrakontroll ökar risken att ungdomen söker sig till likasinnade kamrater och utvecklar ett antisocialt beteendemönster. Det blir påtagligt att problembilden är komplex vilket har betydelse för genomförandet av behandlingsinsatser. Ett exempel är att insatser mot missbruksproblem inte endast berör ungdomens egen problematik utan också involverar hur ungdomen exponeras för alkohol- och narkotikamissbruk, i sin familj eller närmiljö.

Att misslyckas i skolan är en väsentlig riskfaktor. Genom att tillhandahålla skola och hälsokontroller under placeringen har SiS möjlighet att påverka eller kompensera tidigare brister. Men för att skapa gynnsamma förutsättningar för framgång och skolgång efter utskrivning från SiS måste det under hela placeringen finnas ett samarbete mellan SiS och socialtjänsten, och en samverkan i ungdomens hemkommun mellan socialtjänst, utbildningsnämnd och hälso-/sjukvård.

SiS-gruppens dominerande problemtyngd kan medföra en risk att den problembild som framkommer för referensgruppen förminskas eller negligeras. Men även i referensgruppen finns det ungdomar som har stora problem och är i behov av hjälp. En tredjedel är oroad över sin fysiska hälsa och en lika stor andel känner oro över sin psykiska hälsa. Knappt en femtedel tillbringar någon del av sin fritid tillsammans med vänner som använder narkotika eller begår brott. En av sju uppger att det förekommer ganska mycket eller mycket konflikter inom familjen, och en femtedel vill ha hjälp med familjeproblem. För en del av ungdomarna i referensgruppen är det nödvändigt att få hjälp för brottslighet eller missbruk. Frekvensen och digniteten av problem är betydligt lägre jämfört med SiS-gruppen (det gäller för samtliga områden) men visar på hur komplicerade och konfliktfyllda ungdomsåren kan vara. I båda grupperna uppger flickor fler problem än pojkar inom områdena fysisk hälsa, psykisk hälsa, skola, och familj.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	8
Genomförandet av studien	10
SiS-gruppen.....	10
Referensgruppen	11
ADAD intervjuformulär.....	14
SiS-ungdomars problematik i relation till referensgrupp	15
Socioekonomisk bakgrund	16
ADAD livsområden.....	17
Resultattabeller	23
Fysisk hälsa.....	23
Fysisk hälsa fördelat efter kön	23
Fysisk hälsa fördelat efter åldersgrupp.....	27
Skola	27
Skola fördelat efter kön	27
Skola fördelat efter åldersgrupp.....	32
Arbete.....	34
Arbete – ungdomar 16 år eller äldre.	34
Fritid och vänner.....	38
Fritid och vänner fördelat efter kön.....	38
Fritid och vänner fördelat efter åldersgrupp	44
Familj	46
Familj fördelat efter kön	46
Familj fördelat efter åldersgrupp.....	56
Psykisk hälsa	60
Psykisk hälsa fördelat efter kön.....	60
Psykisk hälsa fördelat efter åldersgrupp.....	64
Brottslighet.....	65
Brottslighet fördelat efter kön.....	65
Brottslighet fördelat efter åldersgrupp.	69
Alkohol och narkotika	70
Alkohol och narkotika fördelat efter kön.....	70
Alkohol och narkotika fördelat efter åldersgrupp.....	75

Referenser	77
Bilaga 1	80
Bilaga 2	82

Inledning

Ungdomsåren är för många en turbulent period. Det är då man ska frigöra sig från föräldrarna, finna sin identitet och bli vuxen. Mer än under någon annan period av livet kan man räkna med att individen befinner sig i obalans. Ungdomsåren innebär en topp i normbrytande beteende. En majoritet av alla ungdomar begår brott. Personer i åldern 15–20 år är den mest brottsaktiva åldersgruppen i samhället (Brå, 2012). År 2005 uppgav omkring hälften av ungdomar i årskurs nio att de begått något brott (Brå, 2006). De absolut vanligaste ungdomsbrotten är stöld och skadegörelse men även misshandel kan ses som ett typiskt ungdomsbrott (Estrada & Granath, 2008). Det är också ofta under tonåren man börjar konsumera alkohol eller experimentera med droger (Stenström & Söderholm Carpelan, 1996). Att narkotikaerfarenhet är relaterat till ålder är välkänt (Andreassen, 2003). I en studie om ungdomars drogvvanor uppgav 7 procent av 16-åringar att de provat narkotika jämfört med 14 procent av 18-åringar (CAN, 2004). De vanligaste narkotiska preparaten bland ungdomar är cannabis och amfetamin (CAN, 2012). För att hitta sin identitet och vinna självständighet förskjuts många gånger relationen till föräldrarna under ungdomsåren. I sin utveckling söker ungdomen stöd utanför familjen, i sin vänskrets och sociala miljö. Är denna mognadsprocess komplicerad och konfliktfylld ökar risken att ungdomen söker sig till likasinnade ungdomar och utvecklar en negativ kamratkultur (Andersson, 2004).

För majoriteten ungdomar är emellertid ett normbrytande beteende en övergående fas i en utvecklingsprocess för att vinna frigörelse, respekt och självständighet (Moffit, 2006). Användningen av narkotika börjar successivt avstanna runt 20 års ålder (CAN, 2008). Flickor är mest brottsaktiva när de är mellan 15 och 17 år. Redan i åldern 18–20 år har andelen flickor misstänkta för brott halverats (Brå, 2008). Pojkar har en högre risk än flickor för fortsatt antisocial problematik (Andrews & Bonta, 2010). Valfungerande hemförhållanden och god relation mellan familjemedlemmar, prosocial kamratkrets samt en omgivande social miljö som är trygg och säker är faktorer som påtagligt minskar risken för en fortsatt negativ utvecklingsprocess upp i vuxen ålder (Stattin & Magnusson, 1991; Moffit, 1993). Det är endast en bråkdel av alla ungdomar som utvecklar en fördjupad och allvarlig antisocial problematik (Andershed & Andershed, 2005).

Statens institutionsstyrelse (SiS) driver särskilda ungdomshem och tar varje år emot omkring 1 000 ungdomar för vård till följd av missbruk, brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende. En majoritet av ungdomarna är omhändertagna enligt lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller dömda enligt lagen om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU). En mindre andel av placeringarna sker på frivillig basis med stöd av socialtjänstlagen (SoL).

Vid placering intervjuas ungdomarna med hjälp av ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis). Intervjun ger information om ungdomens livssituation inom olika områden. Ungdomar som vårdas på SiS särskilda ungdomshem har ofta en allvarlig problembild där familjeförhållanden, vänskapskrets och omgivande miljö har haft inverkan på deras nuvarande situation. Många av ungdomarna har en bristfällig skolgång samt olika fysiska eller psykiska hälsoproblem. Det är vanligt att ungdomarna själva och personer i deras närhet varit inblandade i kriminella handlingar, och flertalet har någon gång använt narkotika.

Det har emellertid saknats kunskap om hur SiS-placerade ungdomars problematik och livssituation förhåller sig i relation till andra ungdomar. Referensdata från ett slumpmässigt urval av ungdomar skulle bidra till en förbättrad insikt i graden av problem hos placerade ungdomar och deras hjälpbehov. SiS tillsammans med IMS (Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete), som numera ingår i Socialstyrelsen, initierade därför ett projekt för att ta fram ett referensmaterial genom att intervjua ett slumpmässigt urval av ungdomar med ADAD.

Genomförandet av studien

Syftet med studien var att producera ett normativt referensmaterial som SiS-placerade ungdomars livsvillkor och problemtyngd kan relateras till.

Under år 2009–2010 intervjuades 1 052 slumpmässigt utvalda ungdomar i åldrarna 13–20 år med hjälp av ett standardiserat formulär, ADAD. Intervjuerna genomfördes av fem intervjuare, samtliga utbildade i ADAD. Projektledare docent Helene Ybrandt, Umeå universitet, ansvarade för och genomförde urval, datainsamling, inkodning och analys av referensmaterialet.

SiS ställde sedan samman materialet gentemot ADAD-intervjuer med ungdomar placerade på SiS år 2010. I rapporten, som har sammanställts och författats av SiS, enheten för vård och behandling, presenteras resultatet i frekvenstabeller.

SiS-gruppen

År 2010 var det aktuellt att genomföra en ADAD-intervju vid 1 195 tillfällen, varav 733 intervjuer (61 procent) genomfördes. De vanligaste orsakerna till att ingen intervju genomfördes var att ungdomarna inte ville intervjuas (57 procent), att intervjun inte kunde genomföras – exempelvis på grund av språksvårigheter – (18 procent) och kort inskrivningstid (9 procent). Av de genomförda intervjuerna exkluderades 24 intervjuer på grund av att ungdomarna blivit intervjuade flera gånger och 43 stycken för att intervjun var gjord för sent enligt SiS anvisningar. Resterande 666 intervjuer sammanställdes och finns dokumenterade i rapporten *Ungdomar intagna på SiS särskilda ungdomshem under 2010. En sammanställning av ADAD inskrivningsintervju 2010* (SiS, 2012). Resultaten avviker inte nämnvärt från tidigare årsrapporter (se SiS, 2006).

För att få ett likadant åldersspann som referensgruppen exkluderades 16 ungdomar som var yngre än 13 år. SiS-gruppen innefattar alltså 650 omhändertagna flickor och pojkar mellan 13 och 20 år som intervjuades med ADAD under 2010 (för information som inkluderar samtliga ungdomar, se SiS rapport 2012).

Referensgruppen

Referensgruppen planerades att omfatta 1 600 slumpmässigt utvalda ungdomar i åldrarna 13–20 år, 200 ungdomar (100 flickor och 100 pojkar) i respektive åldersklass. För att klara ett stort bortfall, det vill säga ungdomar som avböjer att delta i undersökningen, gjordes emellertid från start ett större urval. Urvalsgruppen kom att omfatta 2 240 ungdomar (140 flickor och 140 pojkar per åldersklass).

Utgångspunkten var att referensmaterialet skulle ha god geografisk spridning över hela landet samt vara möjligt att bryta ner på kön och ålder. Två faktorer som är tydligt relaterade till antisocial problematik (Andreassen, 2003; Andrews & Bonta, 2010).

Urvalet gjordes via befolkningsregistret efter ansökan om inhämtande av uppgifter från SPAR (Statens personadressregister). Urvalspopulationen (N=2240) informerades och tillfrågades via brev om medverkan i projektet. Om ungdomen var under 15 år krävdes skriftligt tillstånd från vårdnadshavare (se informations- och samtyckebrev till ungdom och målsman, bilaga 1 och 2). Om de önskade mer information eller hade frågor om projektet ombads de att kontakta projektledaren. Utskicket skedde genom Psykologiska institutionens försorg, Umeå universitet. En svarstalong medföljde, där ungdomarna och målsman angav om de ville delta/fick lov att delta i studien, enligt principen informerat samtycke. Till de som inte svarade på utskicket utgick sammanlagt tre påminnelser.

För de ungdomar som accepterat att medverka i studien lämnade projektledaren ut ADAD intervjuprotokoll med ifyllda kontaktuppgifter till respektive intervjuare. Ungdomarna erhöll 200 kr i ersättning för sin medverkan.

Av urvalspopulationen ville sammanlagt 1 052 ungdomar (47 procent) delta i studien. Dessa ungdomar intervjuades med ADAD och utgör således studiens referensgrupp. Referensgruppen består av 603 flickor och 449 pojkar, tabell 1.

TABELL 1.

Urval, referensgrupp och bortfall per kön och ålder. Antal och procent

Kön/Ålder	Urval		Referensgrupp		Bortfall	
	Antal	Antal	Procent	Antal	Procent	
<i>Flickor</i>						
13 år	140	72	51	68	49	
14 år	140	85	61	55	39	
15 år	140	89	64	51	36	
16 år	140	77	55	63	45	
17 år	140	88	63	52	37	
18 år	140	73	52	67	48	
19 år	140	73	52	67	48	
20 år	140	46	33	94	67	
Totalt, flickor	1 120	603	54	517	46	
<i>Pojkar</i>						
13 år	140	48	34	92	66	
14 år	140	50	36	90	64	
15 år	140	72	51	68	49	
16 år	140	73	52	67	48	
17 år	140	72	51	68	49	
18 år	140	45	32	95	68	
19 år	140	47	34	93	66	
20 år	140	42	30	98	70	
Totalt, pojkar	1 120	449	40	671	60	
Sammanlagt	2 240	1 052	47	1 188	53	

Bortfallet uppgår till 53 procent. Orsaker till bortfallet är föräldrars ställningstagande att ungdomen inte ska delta eller att ungdomen själv beslutat att inte delta. ADAD innehåller en del frågor som kan uppfattas som känsliga eller privata. Det kan vara en förklaring till att ungdomen eller dennes förälder avböjde att medverkade i studien. Andra orsaker till bortfallet är att ungdomen inte gick att nå på grund av avflyttning och utlandsvistelse.

Som framgår av tabell 1 är bortfallet högre bland pojkar än flickor. Bortfallsgruppen är även i genomsnitt något äldre (16,7 år), jämfört med referensgruppen (16,3 år). Det är viktigt att ha i åtanke att värden i vissa dimensioner kan bero på en selektion i urvalet.

Referensgruppens representativitet

Materialet har god geografisk spridning över hela landet. Av Sveriges 290 kommuner finns 240 stycken representerade i referensgruppen. I referensgruppen ingår alltså ungdomar från landsbygd, småstad och storstad, vilket är väsentligt för att urvalet ska vara representativt för Sveriges ungdomspopulation. Det har inte varit möjligt att

inom studien ta fram helt jämförbara data för åldersintervallet motsvarande referensgruppen (ungdomar mellan 13 och 20 år). Tabell 2 sammanfattar hur referensgruppen förhåller sig till annan ungdomsstatistik.

När det gäller familjesituation bor två tredjedelar av alla ungdomar i åldersintervallet 13–17 år med båda sina föräldrar (Barnombudsmannen (BO), 2010). Drygt fyra femtedelar av elever i årskurs nio trivs hemma (Folkhälsoinstitutet, 2011) vilket är en något större andel än för referensgruppen.

Folkhälsoinstitutets (2011) kartläggning av psykisk hälsa bland barn och unga visar att en större andel av flickor än pojkar i årskurs nio uppger att de ofta har huvudvärk eller känner sig ensamma. I referensgruppen framkommer detsamma.

CAN:s rapport om skolelevers drogvanor (2010) visar att omkring tre femtedelar av såväl flickor som pojkar i årskurs nio dricker alkohol. Andelen som uppger att de rökt marijuana/hasch är betydligt lägre (Brå, 2013). I referensgruppen anger en något större andel av flickorna respektive pojkarna att de dricker alkohol.

En knapp femtedel av ungdomar i årskurs nio uppger att de snattat i affärer medan en något mindre andel säger sig ha deltagit i skadegörelse (Brå, 2013). Motsvarande andel av referensgruppen är betydligt lägre.

TABELL 2.
Referensgrupp och annan ungdomsstatistik. Procent

	Referensgrupp (13–20 år)	Ungdomsstatistik
Föräldrarna gifta/sambo	66	61 (13–17 år)
Trivs hemma	76	85 (årskurs 9)
Snattat	6	17 (årskurs 9)
Skadegörelse	3	15 (årskurs 9)
Flickor		
ofta huvudvärk	26	23 (årskurs 9)
känner sig ensam	17	11 (årskurs 9)
använt alkohol	74	62 (årskurs 9)
rökt marijuana/hasch	6	6 (årskurs 9)
Pojkar		
ofta huvudvärk	12	9 (årskurs 9)
känner sig ensam	6	6 (årskurs 9)
använt alkohol	66	57 (årskurs 9)
rökt marijuana/hasch	10	7 (årskurs 9)

ADAD intervjuformulär

Data samlades in med hjälp av ADAD. Det är ett standardiserat intervjuformulär som används av SiS och inom socialtjänsten för att beskriva ungdomars problemupplevelser inom olika områden av livet.

ADAD är utvecklat i USA av Friedman och Utada (1989), översatt och anpassat till svenska förhållanden av SiS (för mer information om ADAD, se Söderholm Carpelan & Hermodsson, 2004). SiS särskilda ungdomshem har använt ADAD sedan slutet av 1990-talet. Syftet är att göra den unge delaktig i sin egen vård och behandling. Informationen används som underlag i utredningsarbete och vid behandlingsplanering.

Ungdomen får beskriva sin aktuella situation och problematik samt förmedla grad av oro och hjälpbehov inom olika livsområden: fysisk hälsa, skola, arbete/sysselsättning, fritid och vänner, familjeförhållanden, psykisk hälsa, kriminalitet, alkohol och narkotika. I slutet av varje område skattar intervjuaren ungdomens hjälpbehov och tillförlitligheten i intervjuaren. Skattningen ska utgöra en samlad bedömning av den unges hjälpbehov inom respektive livsområde. För mer information om det praktiska genomförandet av ADAD-intervjun, se manual utgiven av SiS (2010).

ADAD har tillfredsställande reliabilitet och validitet² (Börjesson, 2011). Studier har visat att instrumentet har god förmåga att bedöma allvarlighetsgraden av ungdomars problembild och hjälpbehov, och kan särskilja grupper utifrån problemtyngd (Innala & Shannon, 2007; Börjesson, Armelius & Östgård-Ybrandt, 2007; Ybrandt, Börjesson & Armelius, 2008; Wångby-Lundh & Klingstedt, 2011; Börjesson & Ybrandt, 2012).

ADAD efterfrågar hur ungdomar själva upplever och bedömer sin egen situation inom olika livsområden. Genom att ADAD är ett strukturerat intervjuformulär med nästan bara fasta svarsalternativ minskas intervjuareffekten, det vill säga att olika intervjuare får olika svar. Det bör stärka datakvaliteten. En osäkerhet är dock effekten av glömska. En del frågor är retrospektiva, exempelvis genom att omfatta tidigare tidsperioder eller att ungdomen ska uppge frekvens av en händelse, till exempel antal brott, under en särskild tidsperiod. För att minska andelen felaktiga svar ombeds ungdomarna att hellre avstå från att svara än att ge felaktigt svar. För varje livsområde skattar intervjuaren tillförlitligheten i ungdomens svar: om ungdomen anses ha förvanskat uppgifterna respektive har haft svårt att förstå frågorna. I referensgruppen visar intervjuarnas skattningar på en hög tillförlitlighet inom samtliga livsområden, endast en mycket låg andel bedöms ha förvanskat uppgifterna (0,1 procent) respektive haft svårt att förstå frågorna (0,3 procent). Tillförlitligheten i intervjuaren för SiS-ungdomar är god, även om andelen förvrängda svar bedöms vara större än för referensgruppen. I avsnittet om brottslighet bedöms 6 procent av svaren som oriktiga och i avsnittet om alkohol och narkotika 4 procent (för ytterligare information, se SiS, 2012).

² Reliabilitet avser noggrannheten i en mätning. Validitet avser i vilken grad ett instrument mäter det som är avsett att mätas.

SiS-ungdomars problematik i relation till referensgrupp

I följande del redovisas sammanställningen av ADAD-intervjuer med ungdomarna i SiS-gruppen (n=650) respektive referensgruppen (n=1052).

Som framgår av tabell 3 är pojkar i majoritet i SiS-gruppen medan det motsatta gäller för referensgruppen. Där är flickor i majoritet. Referensgruppen har även en högre procentuell andel ungdomar i den äldsta åldersgruppen. Det är väsentligt att ha detta i åtanke vid tolkning av resultaten. Det finns ingen stor skillnad i genomsnittsålder mellan grupperna, 16,3 år för referensgruppen och 16,1 år för SiS-gruppen.

TABELL 3.

SiS-grupp och referensgrupp.

	SiS-grupp		Referensgrupp	
	Antal	(Procent)	Antal	(Procent)
Kön				
Pojkar	432	(66)	449	(43)
Flickor	218	(34)	603	(57)
Åldersgrupp				
13–14 år	110	(17)	255	(24)
15–16 år	274	(42)	311	(30)
17–19 år	216	(33)	278	(26)
19–20 år	50	(8)	208	(20)

Resultaten redovisas i tabellform för respektive livsområde i ADAD – fysisk hälsa, skola, arbete, fritid och vänner, familj, psykisk hälsa, brottslighet, samt alkohol och narkotika. Det är viktigt att minnas att uppdelning i undergrupper kan göra resultaten svårtolkade, särskilt om undergrupperna består av få individer. Även om det faktiska antalet individer är ett fåtal så blir den procentuella andelen stor.

I frekvenstabellerna återges data i heltal eller med en decimal. I de fall procentandelen är mindre än 0,5 anges 0 i tabellerna. När frekvensen är noll (0) redovisas ett streck (-). Avrundning gör att den sammanlagda procentsatsen inte alltid uppgår till 100 procent.

Resultatdelen inleds med en redovisning av ungdomarnas socioekonomiska bakgrund. Därefter följer en sammanfattning av varje livsområde och resultatdelen avslutas med tabellförteckningen.

Socioekonomisk bakgrund

SiS ungdomar kommer i högre grad än ungdomarna i referensgruppen från socioekonomiskt utsatta hem. Två tredjedelar uppger att deras föräldrar är skilda/separerade, relaterat till en tredjedel av ungdomarna i referensgruppen. Föräldrarna har en lägre utbildningsnivå och är i mindre omfattning etablerade på arbetsmarknaden än föräldrar till referensgruppen, tabell 4. Bortfallet är emellertid stort och andelen ungdomar som saknar kännedom om föräldrars utbildning är hög (särskilt inom SiS-gruppen) varför resultatet ska tolkas med försiktighet.

TABELL 4.

Föräldrars civilstånd, utbildning och sysselsättning. Antal och procent

	SiS-grupp		Referensgrupp	
	Antal	(Procent)	Antal	(Procent)
Föräldrars civilstånd				
Sammanboende	155	(24)	694	(66)
Separerade	426	(66)	328	(31)
Någon förälder avliden	63	(10)	30	(3)
Utbildningsnivå, mor				
Högst grundskola	87	(14)	48	(5)
Gymnasium	193	(32)	377	(36)
Universitet/högskola	106	(18)	492	(47)
Utbildningsnivå, far				
Högst grundskola	90	(16)	99	(10)
Gymnasium	154	(28)	409	(39)
Universitet/högskola	79	(14)	343	(33)
Sysselsättning, mor				
Arbetar	351	(55)	880	(84)
Arbetslös	82	(13)	47	(5)
Utbildning	27	(4)	29	(3)
Hemarbetande/föräldraledig	21	(3)	6	(0)
Sjukskriven/pension	107	(17)	53	(5)
Annat	16	(2)	4	(0)
Sysselsättning, far				
Arbetar	381	(66)	897	(87)
Arbetslös	52	(9)	33	(3)
Utbildning	13	(2)	6	(1)
Hemarbetande/föräldraledig	2	(0)	2	(0)
Sjukskriven/pension	64	(11)	48	(5)
Annat	19	(3)	2	(0)

Inom SiS-gruppen uppger drygt hälften av ungdomarna att mamman har ett arbete och två tredjedelar att pappan har ett arbete. Omkring en tiondel har en mamma respektive pappa som är arbetslös. Av referensgruppen rapporterar drygt fyra femtedelar, 84 procent, att mamman arbetar. Andelen är densamma när det gäller pappor. Fem procent har en mamma som är arbetslös och 3 procent har en pappa som är arbetslös.

År 2009 har 81 procent av barn i åldersintervallet 0–17 år en mamma som arbetar och 92 procent en pappa som arbetar. Andelen med en arbetslös mamma eller pappa var 5 procent (BO, 2010). Under 2010 var i genomsnitt 92 procent i åldern 15–74 år sysselsatta i arbete. Arbetslösheten för både män och kvinnor var drygt 8 procent. Anknypningen till arbetsmarknaden ser emellertid olika ut för olika åldersgrupper. I åldersgruppen 35–54 år³ var drygt 85 procent sysselsatta i arbete och omkring 5 procent var arbetslösa år 2010 (SCB, 2011).

Det är betydligt mer vanligt att SiS-ungdomar bryter upp och flyttar under sin uppväxt, i genomsnitt 5,7 gånger jämfört med 2,2 gånger för referensgruppen. En tredjedel av SiS-ungdomarna uppger att de har flyttat och bytt bostad minst 7 gånger innan de fyllt 16 år, tabell 5.

TABELL 5.

Antal flyttar före 16 års ålder. Antal och procent

	SiS-grupp		Referensgrupp	
	Antal	(Procent)	Antal	(Procent)
Ej flyttat	59	(9)	290	(28)
1–3 gånger	208	(32)	537	(51)
4–6 gånger	176	(27)	165	(16)
7–9 gånger	77	(12)	34	(3)
10 eller fler gånger	125	(20)	25	(2)
Totalt	645	(100)	1 051	(100)

ADAD livsområden

Fysisk hälsa

SiS-gruppen rapporterar sammantaget fler olika fysiska hälsoproblem än referensgruppen, i genomsnitt 3,5 stycken respektive 2,3. Utifrån en lista med 23 stycken fysiska hälsosymtom uppger procentuellt fler SiS-ungdomar problem i 17 stycken. Det handlar bland annat om tandproblem, hörselproblem och olika psykosomatiska problem. Notera dock att en av tio ungdomar i referensgruppen har sex eller fler hälsoproblem.

Flickor rapporterar fler hälsoproblem än pojkar. Det gäller för båda grupperna. Genomgående bedömer flickor sin fysiska hälsa som sämre relaterat till pojkars bedömning av sin hälsa.

³ Det är rimligt att förvänta sig att referensgruppens föräldrar återfinns inom åldersspannet 35–54 år. ADAD- intervjun innehåller inga uppgifter om föräldrars ålder.

Andelen SiS-ungdomar som inte har några hälsoproblem minskar med stigande ålder, från en femtedel för den yngsta gruppen (13–14 år) till 4 procent för den äldsta gruppen (19–20 år), samtidigt som andelen med fler hälsoproblem ökar. I referensgruppen framkommer inte motsvarande utveckling. I samtliga åldersgrupper uppger en femtedel att de inte har några hälsoproblem alls. Det är emellertid viktigt att ha i åtanke att antalet äldre SiS-ungdomar är få vilket påverkar den procentuella andelen.

En femtedel av SiS-ungdomarna, gentemot en tiondel av referensgruppen, anser att det är ganska eller mycket viktigt att få hjälp med sin fysiska hälsa. I båda grupperna är flickor mer oroade över sin hälsa och anser det mer viktigt att få hjälp än pojkar. Intervjuarskattningen visar att för 2 procent av SiS-ungdomarna och för 1 procent av ungdomarna i referensgruppen är det nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp inom området fysisk hälsa.

Skola

I båda grupperna finns det ungdomar för vilka skolan inte fungerat, framför allt inom SiS-gruppen. Åtta av tio SiS-ungdomar har sex eller fler olika skolproblem vilket kan jämföras med tre av tio i referensgruppen. Det handlar exempelvis om svårigheter att följa med i undervisningen, beteendeproblem samt inställningen till skola. I båda grupperna uppger flickor fler problem än pojkar, och äldre ungdomar fler problem än yngre.

Drygt hälften av SiS-ungdomarna har haft specialundervisning och en fjärdedel har fått gå om en klass. Av referensgruppen har en femtedel haft specialundervisning medan ett fåtal procent har fått gå om en klass.

Tre av fem SiS-ungdomar i gymnasieålder (16 år eller äldre) har inte påbörjat eller har hoppat av gymnasiet, vilket kan jämföras med referensgruppen där fler än nio av tio fortsätter till gymnasiet.

Hälften av SiS-gruppen och en femtedel av referensgruppen anser att det är ganska eller mycket viktigt att få hjälp med skolan. Flickor är mer oroade än pojkar över sin skolprestation och en större andel uttrycker att det är viktigt att få hjälp. Intervjuarskattningen visar att för 50 procent av SiS-ungdomarna och för 3 procent av ungdomarna i referensgruppen är det nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp inom området skola.

Arbete

När det gäller arbetslivserfarenhet framkommer inga stora skillnader mellan grupperna. Procentuellt fler av yngre SiS-ungdomar har vana från ett arbete relaterat till yngre ungdomar inom referens-gruppen, medan det omvända gäller för de äldsta (19–20 år) ungdomarna. SiS-ungdomarna behåller ett arbete något kortare tid än ungdomarna i referensgruppen, 2,9 månader relaterat till 3,6 månader. Observera att området arbete inkluderar endast icke skolpliktiga ungdomar (16 år eller äldre) och att antalet individer är få.

Fritid och vänner

Ungdomarna i referensgruppen umgås mer med sin familj och tillbringar mer tid tillsammans med vänner som inte använder narkotika eller begår brott, relaterat till SiS-ungdomarna. I referensgruppen finns ingen stor skillnad mellan olika åldersgrupper när det gäller umgänge med antisociala vänner, medan andelen i SiS-gruppen stiger successivt, från lägst i åldersgruppen 13–14 år till högst i den äldsta åldersgruppen (beakta att den äldsta åldersgruppen omfattar få individer). I SiS-gruppen tillbringar pojkar mer än flickor sin fritid med vänner som har ett antisocialt beteende, vilket inte framkommer i referensgruppen. En av tio SiS-ungdomar uppger att de tillhör ett gäng som begår brott och två tredjedelar att de tillbringar delar av sin fritid tillsammans med vänner som använder narkotika eller begår brott. Det är emellertid värt att notera att en lika stor andel, två tredjedelar, uppger att de tillbringar ganska mycket eller mycket av sin fritid tillsammans med vänner som varken använder narkotika eller begår brott.

Procentuellt fler SiS-ungdomar är sexuellt aktiva, men är mer obenägna att använda preventivmedel. Inom grupperna finns inga stora skillnader mellan flickor och pojkar när det gäller sexuell aktivitet eller användning av preventivmedel. Inom SiS-gruppen uppger en majoritet av ungdomarna i den yngsta åldersgruppen (13–14 år) att de är sexuellt aktiva vilket inte gäller inom referensgruppen.

En större procentuell andel av SiS-ungdomarna har en partner som begår brott eller använder narkotika. Inom SiS-gruppen har flickor i högre grad än pojkar en partner med antisocialt beteende, medan det i referensgruppen rapporteras i ungefär lika omfattning. Förekomst av våld (fysiskt, psykiskt eller sexuellt) i relationen rapporteras i högre grad av SiS-ungdomar. I båda grupperna gäller att det främst är flickor som är utsatta för våld i relationen, oberoende typ av våld. Särskilt utsatta är SiS-placerade flickor.

Av SiS-ungdomarna anser mindre än en femtedel att det är ganska eller mycket viktigt att få hjälp med problem som har att göra med fritid och vänner. Motsvarande i referensgruppen är nästan en tiondel. Intervjuarskattningen visar att för tre av tio SiS-ungdomar och för 2 procent av ungdomarna i referensgruppen är det nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp inom området fritid/vänner.

Familj

Inom båda grupperna, men framför allt inom SiS-gruppen, finns det ungdomar som kommer från problembelastade familjer. Det handlar om psykisk ohälsa, brottslighet eller alkohol-/narkotikaproblem hos föräldrar eller syskon.

Procentuellt fler SiS-ungdomar uppger att det förekommer konflikter och svårigheter inom familjen. Relationsproblem inom familjen handlar om att ungdomarna upplever att de gjort sina föräldrar missnöjda eller besvikna, men också att ungdomarna riktar kritik gentemot föräldrarnas bemötande och beteende. Omkring en fjärdedel av SiS-ungdomarna uppger minst åtta olika typer av relationsproblem med sin mamma respektive pappa. Motsvarande för referensgruppen är ungefär en av tio ungdomar. Inom såväl SiS- som referensgruppen uppger procentuellt fler flickor än pojkar att de har problem i sin relation till föräldrarna.

Flickor uppger i högre grad än pojkar att de någon gång blivit misshandlade (fysiskt eller psykiskt) av en förälder (med förälder avses inte enbart biologisk förälder utan även styv-/fosterförälder). Det gäller för båda grupperna, men särskilt inom SiS-gruppen. När det gäller sexuella övergrepp, av förälder eller av annan person, är mönstret likartat – andelen flickor som varit utsatta för övergrepp är högre än andelen pojkar, och särskilt utsatta är SiS-flickor. Fyra av tio SiS-flickor har blivit utsatta för sexuella övergrepp (av annan person än förälder) relaterat till mindre än en av tio flickor i referensgruppen. I både SiS-gruppen och referensgruppen finns ungdomar som i tidig ålder varit utsatta för våld eller övergrepp.

Nästan hälften av SiS-ungdomarna rapporterar att de har varit med då någon närstående person utsatts för våld. Det kan relateras till knappt en fjärdedel av ungdomarna i referensgruppen. I båda grupperna uppger procentuellt fler flickor än pojkar att de bevittnat våld mot någon närstående.

Av SiS-ungdomarna anser omkring en fjärdedel att det är ganska eller mycket viktigt att få hjälp med familjeproblem. Motsvarande för referensgruppen är 8 procent. I båda grupperna är flickor mer oroade och anser det mer viktigt att få hjälp än pojkar. Intervjuarskattningen visar att för tre av tio SiS-ungdomar och för tre procent av ungdomarna i referensgruppen är det nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp inom området familj.

Psykisk hälsa

Utifrån en checklista med 41 stycken psykologiska och emotionella reaktioner (exempelvis *känner sig ensam, litat inte på folk, nedstämd, har mardrömmar*) uppger procentuellt fler SiS-ungdomar problem för 39 stycken. Endast en mindre andel av SiS-ungdomarna, 4 procent, saknar helt problem vilket kan relateras till en femtedel av referensgruppen. Det kan emellertid vara värt att notera att en av tio ungdomar i referensgruppen uppger minst 16 stycken problem. För samtliga 41 reaktioner uppger procentuellt fler flickor än pojkar problem. Det gäller både SiS-gruppen och referensgruppen.

Överlag rapporterar flickor fler problem och mår psykiskt sämre än pojkar. Det gäller för båda grupperna men särskilt för SiS-placerade flickor. Av SiS-flickorna uppger två tredjedelar att de känner svår oro/spänning, en tredjedel har försökt begå självmord och hälften har någon gång medvetet skadat sig själva. I referensgruppen känner en fjärdedel svår oro/spänning, mindre än en tiondel har försökt begå självmord och knappt en femtedel har skadat sig själv.

Inom SiS-gruppen ökar antalet rapporterade problem med ålder, det vill säga yngre ungdomar uppger färre problem än äldre ungdomar. Inom referensgruppen finns inga stora skillnader mellan åldersgrupperna. Det är emellertid viktigt att ha i åtanke att SiS-gruppen omfattar ett mindre antal äldre ungdomar vilket påverkar den procentuella storleken.

En större andel av ungdomarna i SiS-gruppen uppger att de har fått hjälp för psykiska besvär. En tredjedel har minst en gång haft kontakt med öppenvården och nästan en femtedel har haft kontakt med dygnsvården. I referensgruppen har en fjärdedel haft öppenvårdskontakt medan endast några få procent har haft dygnsvård. I båda grup-

perna uppger procentuellt fler flickor än pojkar att de fått hjälp för psykiska besvär, det gäller för såväl öppenvård som dygnsvård. I såväl SiS-gruppen som referensgruppen finns ungdomar som redan i tidig ålder varit i kontakt med öppenvården eller dygnsvården för att få hjälp.

Av SiS-ungdomarna anser en fjärdedel att det är ganska eller mycket viktigt att få hjälp inom området psykisk hälsa. Inom referensgruppen anser en av tio ungdomar att det är ganska eller mycket viktigt att få hjälp. I båda grupperna är flickor mer oroade över sin psykiska hälsa och anser det mer viktigt att få hjälp än pojkar. Intervjuarskattningen visar att för 32 procent av SiS-ungdomarna och för 7 procent av ungdomarna i referensgruppen är det nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp inom området psykisk hälsa.

Brottslighet

I referensgruppen uppger ett fåtal av ungdomarna att de varit anhållna/häktade alternativt väntar på åtal, rättegång eller domslut. Av SiS-ungdomarna har omkring hälften varit anhållna/häktade eller väntar på åtal/rättegång/domslut. I genomsnitt var ungdomarna i SiS-gruppen något yngre än ungdomarna i referensgruppen första gången de åkte fast för ett brott, 13,1 år respektive 14,2 år.

I referensgruppen uppger drygt en tiondel att de någon gång blivit tagna av polisen, flertalet endast en gång. Dessa ungdomar återfinns främst i de äldre åldersgrupperna. Av SiS-ungdomarna uppger drygt fyra femtedelar att de någon gång blivit tagna av polisen, flertalet över fyra gånger. I den yngsta åldersgruppen (13–14 år) anger nästan hälften att de varit häktade, och en av tio att de väntar på åtal, rättegång eller domslut. Inom referensgruppen uppger ingen ungdom i den åldersgruppen att de varit häktade eller väntar på åtal/rättegång/domslut.

Ungdomarna i referensgruppen anger främst att de begått brott som graffiti/klotter, snatteri eller skadegörelse. I SiS-gruppen rapporterar ungdomarna fler olika typer av brott, såsom narkotikabrott⁴, vapeninnehav och olika tillgreppsbrott (bilstöld, stöld/inbrott, häleri) eller våldsbrott (rån, hot/våld mot tjänsteman, misshandel, våldtäkt och andra sexualbrott, mordbrand, dråp/mord). Det är mer vanligt att pojkar uppger att de begått brott än flickor. Det gäller i båda grupperna.

Av SiS-ungdomarna anser knappt en femtedel att det är ganska eller mycket viktigt att få hjälp med sitt brottsliga beteende, medan endast ett fåtal ungdomar i referensgruppen anser detta. Överlag är pojkar mer oroade än flickor över eget brottsligt beteende och anser det mer viktigt att få hjälp. Intervjuarskattningen visar att för 40 procent av SiS-ungdomarna och 2 procent av ungdomarna i referensgruppen är det nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp inom området brottslighet.

Alkohol och narkotika

Genomgående är användning av narkotika betydligt mer förekommande bland ungdomar inom SiS-gruppen än i referensgruppen. Nästan hälften av SiS-ungdomarna

⁴ Innehav av narkotika ingår inte.

uppger att de under en typisk månad använder marijuana/hasch, omkring en tiondel amfetamin, medan något färre använder kokain. I referensgruppen uppger någon enstaka procent av ungdomarna att de använder narkotika. Däremot dricker procentuellt fler ungdomar i referensgruppen alkohol relaterat till SiS-ungdomarna.

En av tio SiS-ungdomar rapporterar att de haft sex i utbyte mot alkohol eller narkotika, av flickorna är andelen 15 procent. I referensgruppen är det enstaka ungdomar som uppger att de haft sex i utbyte mot alkohol/narkotika.

En tredjedel av ungdomarna i SiS-gruppen uppger att de fått rådgivning/behandling för alkohol-/narkotikaproblem i öppenvård och en femtedel i dygnsvård. I referensgruppen har 2 procent fått rådgivning/behandling i öppenvård medan någon enstaka ungdom fått det inom dygnsvård. Inom SiS-gruppen finns ungdomar i den yngsta åldersgruppen (13–14 år) som anger att de fått rådgivning/behandling för alkohol-/narkotikaproblem i öppen- eller slutenvård vilket inte förekommer i referensgruppen.

Av SiS-ungdomarna uppger 6 procent att de anser det ganska eller mycket viktigt att få hjälp med alkoholproblem, medan en femtedel anser det ganska eller mycket viktigt att få hjälp med narkotikaproblem. Inom referensgruppen är det ett fåtal ungdomar som anser det viktigt att få hjälp inom området alkohol och narkotika.

Enligt intervjuarskattningen är det för 17 procent av SiS-ungdomarna och 3 procent av ungdomarna i referensgruppen nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp med alkoholproblem, medan det för 36 procent av SiS-ungdomarna, och för ett fåtal av ungdomarna i referensgruppen, är nödvändigt eller absolut nödvändigt att få hjälp med narkotikaproblem.

Resultattabeller

Fysisk hälsa

Fysisk hälsa fördelat efter kön

TABELL A1.a.

Är du ofta sjuk? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	95	92	94	90	85	87
Ja	5	8	6	10	15	13
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	431	216	647	449	603	1 052

TABELL A1.b.

Har du någon gång varit allvarligt sjuk? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	73	70	72	81	83	82
Ja	27	30	28	19	17	18
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	429	214	643	447	602	1 049

TABELL A1.c.

Hur bedömer du din fysiska hälsa? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Dålig	4	6	5	1	2	2
Ganska bra	22	30	25	14	23	19
Bra	46	45	45	44	45	45
Mycket bra	29	19	25	41	30	34
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	429	215	644	447	601	1 048

TABELL A1.d.

Har du kroniska hälsoproblem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	81	73	78	76	79	78
Ja	19	27	22	24	21	22
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	214	640	448	600	1 048

TABELL A1.e.

Antal gånger inlagd på sjukhus. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	42	43	42	56	56	56
1 gång	27	25	26	27	27	27
2 gånger	13	11	13	7	10	9
3 eller fler	18	20	19	10	8	9
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	418	205	623	445	599	1 044

TABELL A1.f.

Endast svarsalternativ "Ja". Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Problem med tänderna	21	26	23	13	18	16
Dålig syn	18	33	23	20	26	23
Hörselproblem	8	16	11	7	7	7
Allergi/astma	29	36	31	26	28	27
Återkommande förkylningar	13	20	15	14	24	20
Diarré	3	2	3	3	3	3
Övervikt	6	15	9	6	7	6
Undervikt	11	11	11	6	8	7
Illamående/kräkningar	5	20	10	2	6	4
Ätproblem	6	21	11	2	9	6
Svårt att andas	10	23	14	4	9	7
Hjärtklappning	12	27	17	4	9	7
Sömnpromblem	55	67	59	16	22	20
Sängvätning	1	1	1	0	0	0
Ofta huvudvärk	19	36	24	12	26	20
Svimningsanfall	3	14	6	2	6	4
Krampanfall	6	11	7	3	2	3
Könssjukdom	1	4	2	–	0	0
Underlivsbesvär	1	6	3	1	5	3
Hiv/aids	0	–	0	–	0	0
Ofta ont i magen	9	25	14	7	18	13
Ryggont	30	41	34	14	24	20
TBC	–	–	–	–	–	–

TABELL A1.g.

Antal fysiska hälsoproblem. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inga problem	16	4	12	31	15	22
1–2 problem	38	19	31	46	39	42
3–5 problem	36	38	37	21	31	27
6 eller fler problem	11	40	20	2	15	9
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	431	216	647	449	603	1 052
Antal fysiska hälsoproblem, medelvärde	2,8	5,0	3,5	1,6	2,9	2,3

TABELL A1.h.

Abort och missfall. Endast flickor. Procent

	SiS-grupp		Referensgrupp	
	Flickor		Flickor	
Gjort abort	6		4	
Fått missfall	1		1	

TABELL A1.i.

Hur road är du över problem med fysisk hälsa? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	73	61	69	83	64	72
Lite	20	26	22	15	28	23
Ganska mycket	4	11	6	1	7	4
Mycket	3	3	3	0	1	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	431	216	647	449	602	1 051

TABELL A1.j.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med fysisk hälsa? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	70	58	66	82	70	76
Lite	16	17	16	8	15	12
Ganska mycket	8	14	10	8	9	8
Mycket	6	10	7	2	5	4
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	430	215	645	449	602	1 051

TABELL A1.k.

Intervjuarskattning av behov av hjälp med fysisk hälsa. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	51	42	48	96	83	89
Hjälp troligen ej nödvändig	34	34	34	3	9	7
Viss hjälp önskvärd	13	21	16	0	5	3
Hjälp nödvändig	2	2	2	0	1	1
Hjälp absolut nödvändig	–	0	0	–	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	216	644	449	603	1 052

Fysisk hälsa fördelat efter åldersgrupp

TABELL A2.c.

Hur bedömer du din fysiska hälsa? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Dålig	4	4	5	6	0	1	4	1
Ganska bra	26	21	27	28	23	15	19	21
Bra	41	48	46	42	47	44	41	46
Mycket bra	29	27	23	24	29	40	35	31
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	110	271	213	50	254	309	278	207

TABELL A2.g.

Antal fysiska hälsoproblem. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inga problem	21	12	9	4	24	22	20	22
1-2 problem	30	31	35	20	40	40	47	40
3-5 problem	35	35	34	56	25	29	25	28
6 eller fler problem	14	22	21	20	11	9	8	10
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	110	272	215	50	255	311	278	208

Skola

Skola fördelat efter kön

TABELL B1.a.

Skolsituation grundskola. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Går i skolan	34	41	36	38	40	39
Avbrutit/hoppat av	16	14	15	0	–	0
Har gått ut	51	45	49	62	60	61
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	425	215	640	449	603	1 052

TABELL BI.b.

Skolsituation gymnasiet. Procent. Obs! Endast 16 år eller äldre

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ej påbörjat	24	30	26	0	–	0
Går i gymnasiet	42	31	39	66	48	56
Avbrutit/hoppat av	34	37	35	2	2	2
Har gått ut	0	2	1	31	50	42
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	268	124	392	279	357	636

TABELL BI.c.

Hur trivdes du i lågstadiet? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	15	14	15	3	4	4
Lite	21	18	20	7	8	7
Ganska mycket	30	34	32	30	32	31
Mycket	33	34	33	61	56	58
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	421	210	631	447	601	1 048

TABELL BI.d.

Hur trivdes du i mellanstadiet? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	15	21	17	2	5	4
Lite	23	23	23	10	11	10
Ganska mycket	31	33	32	31	33	32
Mycket	30	22	28	58	51	54
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	424	214	638	448	602	1 050

TABELL BI.e.

Hur trivdes du i högstadiet? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	21	25	23	4	5	5
Lite	22	27	24	11	11	11
Ganska mycket	30	25	28	27	28	27
Mycket	27	22	25	59	56	57
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	415	210	625	436	602	1 038

TABELL BI.f.

Har du gått om en klass? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	75	73	74	94	95	94
Ja	25	27	26	6	5	6
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	425	215	640	449	603	1 052

TABELL BI.g.

Antal avstängningar. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	52	71	58	96	98	97
1–2 gånger	33	21	29	3	2	2
3 eller flera gånger	15	8	12	1	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	423	212	635	449	603	1 052

TABELL BI.h.

Hur oroad är du över din skolprestation senaste skolåret? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	48	32	42	56	32	42
Lite	26	24	25	30	34	32
Ganska mycket	14	20	16	10	23	17
Mycket	13	24	17	4	12	9
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	213	640	445	597	1 042

TABELL BI.i.

Skolproblem. Endast svarsalternativ "Ja". Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Skolsvårigheter						
Misslyckats i skolan	50	61	54	10	14	12
Svårt att hänga med i undervisning	49	59	53	20	27	24
Svårt att lära	40	48	43	15	18	17
Svårt med matematik	36	52	41	19	31	26
Lässvårigheter	18	20	19	9	7	8
Blivit mobbad	20	27	22	13	16	15
Beteendeproblem						
Skolkat	74	82	77	11	19	16
Störande i klassen	64	54	61	18	14	15
Problem med lärare	55	54	55	20	25	23
Använt sjukdom för att slippa skolan	44	60	49	18	28	24
Mobbats	38	31	36	8	7	7
Inställning till skola						
Varit skoltrött	86	89	87	60	72	67
Struntat i att läsa läxor	80	81	80	40	45	43
Skolan tråkig	76	78	77	52	51	51
Omotiverad i skolan	64	66	64	34	35	34
Instängd i skolan	19	32	24	8	15	12

TABELL BI.j.

Antal skolproblem. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inga problem	2	1	2	18	11	14
1–5 problem	21	17	20	57	57	57
6–10 problem	48	45	47	22	28	25
11 eller fler problem	28	37	31	3	4	4
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	429	216	645	449	602	1 051
Antal skolproblem, medelvärde	8,1	8,9	8,4	3,5	4,2	3,9

TABELL BI.k.

Skolinsats. Endast svarsalternativ "Ja". Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Specialundervisning	55	53	54	21	18	19
Anpassad studiegång	46	43	55	3	4	4
Särskola	11	11	11	0	0	0

TABELL BI.l.

Hur oroad är du över problem med skola/annan utbildning? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	57	47	54	65	48	55
Lite	22	20	21	26	31	29
Ganska mycket	12	20	14	8	14	11
Mycket	10	14	11	2	7	5
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	424	215	639	448	603	1 051

TABELL BI.m.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med skol-/utbildningsproblem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	35	25	31	68	56	61
Lite	20	21	21	16	20	18
Ganska mycket	16	18	16	10	15	13
Mycket	29	36	32	5	10	8
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	215	641	449	603	1 052

TABELL BI.n.

Intervjuarskattning av hjälpbehov med skolproblem. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	5	3	4	88	71	78
Hjälp troligen ej nödvändig	14	13	13	8	16	12
Viss hjälp önskvärd	40	34	38	2	10	7
Hjälp nödvändig	36	39	37	1	2	2
Hjälp absolut nödvändig	6	11	8	1	0	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	421	216	637	449	603	1 052

Skola fördelat efter åldersgrupp

TABELL B2.b.

Skolsituation gymnasiet. Procent. Obs! Endast 16 år eller äldre

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	16 år	17–18 år	19–20 år	16 år	17–18 år	19–20 år
Ej påbörjat	47	16	12	0	–	0
Går i gymnasiet	37	45	16	99	69	7
Avbrutit/hoppat av	16	39	66	–	4	1
Har gått ut	–	–	6	–	27	91
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	129	213	50	150	278	208

TABELL B2.f.

Har du gått om en klass? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13–14	15–16	17–18	19–20	13–14	15–16	17–18	19–20
Nej	85	74	71	64	99	98	92	87
Ja	15	26	29	36	1	2	8	13
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	270	211	50	255	311	278	208

TABELL B2.g.

Antal avstängningar. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13–14	15–16	17–18	19–20	13–14	15–16	17–18	19–20
Ingen gång	60	58	59	52	97	97	97	96
1–2 gånger	27	30	27	38	2	2	2	4
3 eller flera gånger	13	12	14	10	1	1	0	–
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	267	212	48	255	311	278	208

TABELL B2.j.

Antal skolproblem. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inga problem	1	1	4	0	18	11	13	15
1-5 problem	21	21	18	14	57	60	57	51
6-10 problem	55	47	44	46	21	25	26	29
11 eller fler problem	23	31	34	40	4	3	4	5
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	110	272	213	50	255	311	278	207

TABELL B2.k.

Skolinsats. Endast svarsalternativ "Ja". Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Specialundervisning	52	55	57	49	20	17	18	24
Anpassad studiegång	37	45	48	50	4	3	5	3
Särskola	9	10	13	10	0	0	0	0

Arbete

Arbete – ungdomar 16 år eller äldre

TABELL C1.
Arbetslivserfarenhet. Procent

	SIS-grupp				Referensgrupp							
	Pojkar	Flickor	16 år	17–18 år	19–20 år	Totalt	Pojkar	Flickor	16 år	17–18 år	19–20 år	Totalt
Ej erfarenhet	36	33	45	33	21	35	46	33	75	43	7	39
Erfarenhet	64	67	55	67	79	65	54	67	25	57	93	61
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	210	84	94	158	42	294	278	352	146	276	208	630

TABELL C2.
Längsta perioden med samma arbete. Antal månader

	SIS-grupp				Referensgrupp							
	Pojkar	Flickor	16 år	17–18 år	19–20 år	Totalt	Pojkar	Flickor	16 år	17–18 år	19–20 år	Totalt
1 månad	38	29	38	42	9	35	34	22	58	41	9	27
2 månader	15	25	15	17	24	18	22	17	25	20	17	19
3 månader	13	13	15	10	15	13	8	13	6	11	12	11
4–11 månader	24	23	21	24	27	24	24	27	6	17	37	26
12 månader eller mer	11	11	10	8	24	11	12	21	6	11	25	18
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	135	56	52	106	33	191	151	235	36	157	193	386

TABELL C3.

Vill du ha ett arbete? Procent

	SiS-grupp					Referensgrupp					
	16 år		17-18 år		19-20 år	16 år		17-18 år		19-20 år	Totalt
	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor		
Nej	14	6	21	9	5	11	6	9	9	7	8
Ja	86	94	79	91	95	89	94	91	91	93	92
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	158	77	63	133	39	235	18	35	23	30	53

TABELL C4.

Vill du gå i skola? Procent

	SiS-grupp					Referensgrupp					
	16 år		17-18 år		19-20 år	16 år		17-18 år		19-20 år	Totalt
	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor		
Nej	42	30	29	38	51	38	44	65	65	52	58
Ja	58	70	71	62	49	62	56	35	35	48	42
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	159	77	63	134	39	236	18	34	23	29	52

TABELL C5.

Hur oroad är du över problem med arbete? Procent

	SiS-grupp				Referensgrupp							
	Pojkar	Flickor	16 år	17-18 år	19-20 år	Totalt	Pojkar	Flickor	16 år	17-18 år	19-20 år	Totalt
Inte alls	74	68	80	71	58	72	74	55	78	60	58	63
Lite	15	15	10	16	19	15	19	22	19	20	23	21
Ganska mycket	7	11	9	6	15	8	5	14	2	12	13	10
Mycket	5	6	2	7	8	5	2	9	1	9	6	6
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	241	117	115	195	48	358	278	357	150	278	207	635

TABELL C6.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med arbete? Procent

	SiS-grupp				Referensgrupp							
	Pojkar	Flickor	16 år	17-18 år	19-20 år	Totalt	Pojkar	Flickor	16 år	17-18 år	19-20 år	Totalt
Inte alls	60	52	70	52	46	57	74	64	75	66	67	69
Lite	13	19	13	14	23	15	12	13	16	10	13	12
Ganska mycket	10	11	7	12	13	10	11	15	7	17	13	13
Mycket	18	18	10	22	19	18	4	8	3	7	7	6
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	242	117	116	195	48	359	278	357	150	278	207	635

TABELL C7.
. Intervjuarskattning av hjälpbehov med arbete. Procent

	SIS-grupp				Referensgrupp							
	Pojkar	Flickor	16 år	17-18 år	19-20 år	Totalt	Pojkar	Flickor	16 år	17-18 år	19-20 år	Totalt
Hjälp ej nödvändig	46	47	62	44	19	46	96	87	99	90	86	91
Hjälp troligen ej nödvändig	27	25	24	29	25	27	3	10	1	8	10	7
Viss hjälp önskvärd	19	18	10	20	31	19	1	2	-	1	4	2
Hjälp nödvändig	7	9	3	6	25	8	-	0	-	0	-	0
Hjälp absolut nödvändig	1	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	244	111	115	192	48	355	278	357	150	278	207	635

Fritid och vänner

Fritid och vänner fördelat efter kön

TABELL DI.a.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med din familj? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	7	17	11	2	3	3
Lite	43	49	45	33	25	29
Ganska mycket	30	21	27	50	52	51
Mycket	19	13	17	16	20	18
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	216	643	449	602	1 051

TABELL DI.b.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med vänner som använder narkotika? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	34	41	36	79	86	83
Lite	28	30	29	16	10	12
Ganska mycket	16	13	15	2	3	3
Mycket	22	15	20	2	1	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	215	643	449	603	1 052

TABELL DI.c.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med vänner som begår brott? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	29	45	34	81	85	83
Lite	31	29	30	15	11	13
Ganska mycket	18	13	16	3	3	3
Mycket	22	13	19	1	1	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	215	641	449	603	1 052

TABELL DI.d.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med vänner som varken begår brott eller använder narkotika? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	10	7	9	3	2	2
Lite	28	30	28	9	8	9
Ganska mycket	33	30	32	40	35	37
Mycket	29	33	30	48	55	52
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	216	643	449	603	1 052

TABELL DI.e.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans ensam? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	46	42	45	20	20	20
Lite	41	38	40	59	56	58
Ganska mycket	9	10	9	16	19	18
Mycket	4	9	6	4	6	5
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	429	215	644	448	603	1 051

TABELL DI.f.

Har du någon vän du kan tala med om problem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	9	7	8	5	3	4
Ja	91	93	92	95	97	96
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	215	641	448	599	1 047

TABELL DI.g.

Hur använder du din tid under en vanlig vardag? Antal timmar i genomsnitt

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Lyssnar på musik	5,7	9,0	6,8	3,2	3,8	3,5
Hänger på stan	2,6	3,4	2,9	0,6	0,9	0,8
Surfar/chattar	2,7	3,4	2,9	2,3	1,8	2,0
Ser på tv	2,7	2,8	2,8	1,7	1,9	1,8
Sover dagtid	1,3	1,7	1,4	0,4	0,3	0,4
Hjälper till hemma	1,1	1,1	1,1	0,6	1,0	0,8
Hobbyer, fritidsgård	1,7	1,1	1,5	1,8	1,1	1,4
Läser	0,8	0,7	0,8	0,6	0,8	0,7
Gör läxor	0,4	0,4	0,4	1,2	1,4	1,3

TABELL DI.h.

Tillhör du gäng som begår brottsliga handlingar? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	90	93	91	100	99	99
Ja	10	7	9	0	1	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	422	216	638	449	603	1 052

TABELL DI.i.

Är du nöjd med hur du tillbringar din fritid? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	30	32	31	8	10	9
Ja	70	68	69	92	90	91
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	214	642	449	603	1 052

TABELL DI.j.

Har haft en flickvän eller pojkvän de senaste 3 månaderna? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	32	23	29	63	52	57
Ja	68	77	71	37	48	43
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	429	216	645	449	603	1 052

TABELL DI.k.

Använder din flick-/pojkvän alkohol? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	57	41	51	51	35	41
Ja	43	59	49	49	65	59
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	274	165	439	169	288	457

TABELL DI.l.

Använder din flick-/pojkvän narkotika? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	95	80	89	98	97	98
Ja	5	20	11	2	3	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	273	165	438	169	288	457

TABELL DI.m.

Begår din flick-/pojkvän brott? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	99	82	92	100	99	99
Ja	1	18	8	–	1	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	274	165	439	169	287	456

TABELL DI.n.

Hur ofta har du blivit fysiskt misshandlad av din partner? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Aldrig	96	76	88	99	94	96
Sällan	3	18	9	1	5	3
Ganska ofta	1	6	3	–	1	0
Mycket ofta	0	0	0	–	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	291	166	457	168	287	455

TABELL D1.o.

Hur ofta har du blivit psykiskt misshandlad av din partner? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Aldrig	88	70	82	93	81	85
Sällan	9	17	12	6	14	11
Ganska ofta	2	9	4	1	3	3
Mycket ofta	0	4	2	–	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	291	166	457	168	287	455

TABELL D1.p.

Har du någonsin utsatts för sexuella övergrepp av din partner? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	99	96	98	100	98	99
Ja	1	4	2	–	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	291	166	457	167	287	454

TABELL D1.q.

Är du sexuellt aktiv? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	15	13	14	49	41	45
Ja	85	87	86	51	59	55
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	420	214	634	446	601	1 047

TABELL D1.r.

Använder du preventivmedel? Endast sexuellt aktiva ungdomar. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Aldrig	31	27	30	8	6	7
Ibland	43	34	40	29	15	21
Alltid	26	39	31	62	79	73
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	355	186	541	231	354	585

TABELL DI.s.

Antal dagar du haft problem med andra ungdomar senaste månaden. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
0 dagar	76	74	75	90	92	91
1–2 dagar	10	12	11	7	4	5
3 eller fler dagar	14	15	14	3	4	4
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	429	216	645	449	602	1 051

TABELL DI.t.

Hur oroad är du över problem med fritid och vänner? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	65	54	62	82	61	70
Lite	22	25	23	14	28	22
Ganska mycket	9	13	10	2	8	6
Mycket	4	7	5	1	3	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	216	644	449	603	1 052

TABELL DI.u.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med fritid och vänner? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	70	69	70	88	80	83
Lite	15	13	15	6	11	9
Ganska mycket	6	10	7	4	5	5
Mycket	9	7	8	2	4	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	215	643	449	603	1 052

TABELL D1.v.

Intervjuarskattning av hjälpbehov med fritid och vänner. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	10	7	9	90	83	86
Hjälp troligen ej nödvändig	22	22	22	7	11	9
Viss hjälp önskvärd	37	42	39	2	4	3
Hjälp nödvändig	28	26	27	1	2	2
Hjälp absolut nödvändig	3	3	3	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	425	215	640	449	603	1 052

Fritid och vänner fördelat efter åldersgrupp

TABELL D2.a.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med din familj? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inte alls	7	10	13	14	2	2	3	5
Lite	50	43	42	52	22	25	34	35
Ganska mycket	30	29	26	20	58	55	47	41
Mycket	12	18	19	14	19	18	16	19
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	272	212	50	255	310	278	208

TABELL D2.b.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med vänner som använder narkotika? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inte alls	57	40	27	10	90	81	79	82
Lite	29	32	26	22	6	15	15	13
Ganska mycket	7	13	20	24	3	2	3	4
Mycket	6	15	28	44	1	2	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	271	213	50	255	311	278	208

TABELL D2.c.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med vänner som begår brott? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inte alls	42	37	28	28	79	79	87	88
Lite	34	30	31	22	17	15	9	8
Ganska mycket	14	15	19	16	2	4	3	3
Mycket	10	18	22	34	2	1	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	270	212	50	255	311	278	208

TABELL D2.d.

Hur mycket tid tillbringar du tillsammans med vänner som varken begår brott eller använder narkotika? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inte alls	9	6	9	24	1	4	2	2
Lite	20	28	31	38	8	7	10	9
Ganska mycket	28	34	34	22	38	36	38	38
Mycket	43	32	25	16	53	53	49	51
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	271	213	50	255	311	278	208

TABELL D2.f.

Har du någon vän du kan tala med om problem? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Nej	12	7	8	10	4	4	2	4
Ja	88	93	92	90	96	96	98	96
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	271	212	49	253	309	278	207

TABELL D2.q.

Är du sexuellt aktiv? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Nej	40	15	5	–	80	51	26	17
Ja	60	85	95	100	20	49	74	83
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	105	268	212	49	253	309	277	208

TABELL D2.r.

Använder du preventivmedel? Endast sexuellt aktiva ungdomar. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Aldrig	21	29	30	41	8	1	6	12
Ibland	44	37	43	31	32	16	23	18
Alltid	35	34	26	29	60	82	71	70
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	63	228	201	49	53	154	206	172

Familj

Familj fördelat efter kön

TABELL E1.a.

Har din mor (biologisk, styvförälder) psykiska problem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	83	70	79	96	93	94
Ja	17	30	21	4	7	6
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	400	196	596	446	598	1 044

TABELL E1.b.

Har din mor (biologisk, styvförälder) problem med alkohol? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	95	90	94	99	97	98
Ja	5	10	6	1	3	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	406	197	603	447	598	1 045

TABELL EI.c.

Har din mor (biologisk, styvförälder) problem med narkotika? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	98	93	96	100	100	100
Ja	2	7	4	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	406	196	602	446	595	1 041

TABELL EI.d.

Har din mor (biologisk, styvförälder) problem med brottslighet? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	99	96	98	100	100	100
Ja	1	4	2	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	405	197	602	445	597	1 042

TABELL EI.e.

Har din far (biologisk, styvförälder) psykiska problem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	89	83	87	97	97	97
Ja	11	17	13	3	3	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	378	182	560	440	585	1 025

TABELL EI.f.

Har din far (biologisk, styvförälder) problem med alkohol? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	80	70	77	96	92	94
Ja	20	30	23	4	8	6
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	391	188	579	441	585	1 026

TABELL EI.g.

Har din far (biologisk, styvförälder) problem med narkotika? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	91	89	90	99	98	99
Ja	9	11	10	1	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	390	186	576	440	583	1 023

TABELL EI.h.

Har din far (biologisk, styvförälder) problem med brottslighet? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	89	87	89	100	98	99
Ja	11	13	11	0	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	390	186	576	438	585	1 023

TABELL EI.i.

Har dina syskon psykiska problem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	93	83	90	98	96	97
Ja	7	17	10	2	4	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	397	194	591	442	580	1 022

TABELL EI.j.

Har dina syskon problem med alkohol? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	95	93	95	98	97	97
Ja	5	7	5	3	3	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	399	199	598	440	580	1 020

TABELL EI.k.

Har dina syskon problem med narkotika? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	94	89	92	99	98	98
Ja	7	11	8	1	2	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	400	199	599	442	578	1 020

TABELL EI.l.

Har dina syskon problem med brottslighet? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	91	86	89	98	98	98
Ja	9	14	11	2	2	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	398	198	596	440	578	1 018

TABELL EI.m.

Hur mycket konflikter är det i din familj? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	35	10	27	42	30	35
Lite	44	40	43	46	51	49
Ganska mycket	13	28	18	9	13	11
Mycket	8	22	13	3	5	4
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	422	213	635	449	603	1 052

TABELL EI.n.

Hur trivs du att leva med din familj? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	6	14	9	2	1	2
Lite	6	16	10	3	5	4
Ganska mycket	21	26	23	17	19	18
Mycket	66	43	59	79	74	76
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	420	208	628	448	603	1 051

TABELL EI.n.

Hur trivs du att leva med din familj? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	6	14	9	2	1	2
Lite	6	16	10	3	5	4
Ganska mycket	21	26	23	17	19	18
Mycket	66	43	59	79	74	76
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	420	208	628	448	603	1 051

TABELL EI.o.

Hur kommer du överens med din mor? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	5	12	7	1	2	2
Lite	11	18	13	5	5	5
Ganska mycket	29	41	33	24	31	28
Mycket	55	29	47	69	61	65
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	413	201	614	445	599	1 044

TABELL EI.p.

Hur kommer du överens med din far? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	16	25	19	2	4	3
Lite	16	22	18	6	9	8
Ganska mycket	28	25	27	26	36	32
Mycket	41	28	37	66	52	58
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	396	193	589	441	585	1 026

TABELL EI.q.

Hur svårt är det att prata med mor om bekymmer? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	55	40	50	60	53	56
Lite	22	22	22	22	27	25
Ganska mycket	10	20	13	13	11	12
Mycket	13	18	15	6	9	7
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	409	201	610	445	598	1 043

TABELL EI.r.

Hur svårt är det att prata med far om bekymmer? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	45	22	38	47	28	36
Lite	21	21	21	27	33	31
Ganska mycket	12	16	13	16	23	20
Mycket	22	41	28	10	16	14
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	384	184	568	443	586	1 029

TABELL EI.s.

Relation till mor. Endast svarsalternativ "Stämmer". Procent

<i>Förälder besviken</i>	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Är missnöjd med ditt beteende	61	75	66	13	16	15
Är besviken på dig	58	71	62	8	14	12
Har svårt att lita på dig	52	71	58	10	12	11
Kritiserar dig	34	43	37	10	14	12
Är missnöjd med hur du hjälper till	33	39	35	21	27	24
Är arg på dig	20	28	22	8	12	10
<i>Den unges reaktion på regler</i>						
Kontrollerar dig	33	54	40	18	21	20
Har för stora krav på dig	14	23	17	14	11	12
Är för sträng	15	26	18	7	10	9
Har svårt att förstå dig	29	53	37	13	22	18
Har svårt att lyssna på dig	18	45	27	9	17	13
Står dig ej nära	14	24	17	4	8	6
Favoriserar andra	10	29	16	6	9	7
Är orättvis med pengar	14	27	18	5	5	5
<i>Kritik mot förälder</i>						
Är inte ett gott föredöme	15	33	21	6	9	8
Ger inte goda råd	16	31	21	6	8	7
Är för mesig	17	25	20	10	9	9
Är hotfull	5	10	7	2	4	3

TABELL EI.t.

Antal problem med mor. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inga problem	10	3	8	0	–	0
1–3 problem	37	20	32	53	45	48
4–7 problem	35	39	36	38	42	40
8 eller fler problem	18	37	24	9	14	12
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	410	203	613	446	599	1 045
Antal problem mor, medelvärde	4,5	6,8	5,3	4,4	4,8	4,6

TABELL EI.u.

Relation till far. Endast svarsalternativ "Stämmer". Procent

<i>Förälder besviken</i>	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Är missnöjd med ditt beteende	59	72	63	12	15	14
Är besviken på dig	55	74	61	7	13	11
Har svårt att lita på dig	50	65	55	9	10	9
Kritiserar dig	32	41	35	14	15	14
Är missnöjd med hur du hjälper till	27	33	29	17	21	19
Är arg på dig	24	34	27	8	11	10
<i>Den unges reaktion på regler</i>						
Kontrollerar dig	27	40	31	10	14	12
Har för stora krav på dig	16	22	18	10	10	10
Är för sträng	22	32	25	11	12	12
Har svårt att förstå dig	33	60	42	17	27	23
Har svårt att lyssna på dig	24	43	30	13	21	18
Står dig ej nära	25	42	30	8	17	13
Favoriserar andra	12	22	15	6	7	7
Är orättvis med pengar	16	19	17	5	9	7
<i>Kritik mot förälder</i>						
Är inte ett gott föredöme	25	44	31	10	15	13
Ger inte goda råd	23	42	29	12	20	16
Är för mesig	10	20	14	7	8	8
Är hotfull	11	14	12	4	4	4

TABELL EI.v.

Antal problem med far. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inga problem	10	3	8	1	1	1
1-3 problem	37	23	32	55	48	51
4-7 problem	33	32	32	36	40	38
8 eller fler problem	21	42	28	8	11	10
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	383	182	565	444	585	1 029
Antal problem mor, medelvärde	4,8	6,9	5,5	4,2	4,4	4,3

TABELL EI.v.

Har du blivit fysiskt misshandlad av föräldrafigur? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Aldrig	72	51	65	94	92	93
Sällan	18	32	23	5	7	6
Ganska ofta	8	12	9	1	1	1
Ofta	2	5	3	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	212	638	448	603	1 051

TABELL EI.w.

Har du blivit psykiskt misshandlad av föräldrafigur? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Aldrig	74	50	66	93	80	85
Sällan	13	21	15	5	15	10
Ganska ofta	8	16	11	1	4	3
Ofta	5	13	8	0	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	208	634	449	603	1 052

TABELL EI.x.

Har du blivit utsatt för sexuella övergrepp av föräldrafigur? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ej övergrepp	99	92	97	100	98	99
Övergrepp	1	8	3	–	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	211	639	449	603	1 052

TABELL EI.y.

Har du blivit utsatt för sexuella övergrepp av annan person (ej föräldrafigur)? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ej övergrepp	98	60	85	100	94	96
Övergrepp	2	40	15	0	6	4
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	209	636	449	603	1 052

TABELL EI.z.

Har du varit med då någon närstående utsatts för våld? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Aldrig	61	46	56	83	75	78
En gång	8	17	11	8	11	10
Några gånger	22	25	23	7	10	9
Många gånger	9	12	10	2	3	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	423	209	632	449	603	1 052

TABELL EI.ä.

Hur oroad är du över problem med familjen? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	58	41	52	88	74	88
Lite	24	27	25	10	18	10
Ganska mycket	10	18	13	1	5	1
Mycket	9	13	10	1	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	211	638	449	603	449

TABELL EI.å.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med familjeproblem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	66	43	58	90	79	83
Lite	13	22	16	5	11	8
Ganska mycket	9	15	11	3	6	5
Mycket	12	20	15	2	4	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	210	637	449	603	1 052

TABELL E1.ö.

Intervjuarskattning av hjälpbehov med familjeproblem. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	13	5	10	88	74	80
Hjälp troligen ej nödvändig	26	12	21	7	13	10
Viss hjälp önskvärd	36	41	38	4	9	7
Hjälp nödvändig	21	35	26	1	4	3
Hjälp absolut nödvändig	4	7	5	–	1	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	422	214	636	449	603	1 052

Familj fördelat efter åldersgrupp

TABELL E2.m.

Hur mycket konflikter är det i din familj? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13–14	15–16	17–18	19–20	13–14	15–16	17–18	19–20
Inte alls	24	26	30	18	31	33	38	41
Lite	40	41	42	55	53	51	47	44
Ganska mycket	25	17	17	12	12	11	11	11
Mycket	11	15	10	14	4	5	4	3
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	268	210	49	255	311	278	208

TABELL E2.o.

Hur kommer du överens med din mor? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13–14	15–16	17–18	19–20	13–14	15–16	17–18	19–20
Inte alls	8	8	7	4	2	1	3	1
Lite	8	13	14	20	6	5	4	6
Ganska mycket	43	32	29	27	32	27	28	27
Mycket	41	47	49	49	60	68	64	66
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	106	260	203	45	253	308	278	205

TABELL E2.p.

Hur kommer du överens med din far? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inte alls	22	20	16	17	2	3	3	3
Lite	19	20	16	13	7	7	8	8
Ganska mycket	23	26	29	30	33	30	35	28
Mycket	36	35	39	40	57	60	54	62
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	100	245	197	47	251	303	272	200

TABELL E2.q.

Hur svårt är det att prata med mor om bekymmer? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inte alls	53	48	52	49	56	56	54	59
Lite	23	23	20	20	22	27	26	22
Ganska mycket	15	14	11	16	15	12	9	13
Mycket	9	15	19	16	8	5	11	6
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	104	261	200	45	252	308	278	205

TABELL E2.r.

Hur svårt är det att prata med far om bekymmer? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inte alls	38	38	39	29	38	39	31	38
Lite	20	19	25	22	26	30	33	34
Ganska mycket	13	15	10	20	22	20	22	13
Mycket	29	29	26	29	13	12	14	15
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	97	237	189	45	253	306	272	198

TABELL E2.t.

Antal problem med mor. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inga problem	14	7	7	4	–	–	–	0
1-3 problem	31	30	30	47	42	46	52	55
4-7 problem	36	36	37	31	43	42	39	35
8 eller fler problem	19	27	25	18	15	12	9	10
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	106	260	202	45	253	309	278	205

TABELL E2.u.

Antal problem med far. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inga problem	15	6	5	7	1	2	0	1
1-3 problem	30	29	35	40	45	49	54	59
4-7 problem	27	35	33	27	44	36	38	34
8 eller fler problem	28	29	26	27	10	14	7	7
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	100	231	189	45	254	305	272	198

TABELL E2.v.

Har du blivit fysiskt misshandlad av föräldrafigur? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Aldrig	59	68	67	53	95	94	90	91
Sällan	24	23	20	33	4	5	8	8
Ganska ofta	12	6	10	12	0	1	1	1
Ofta	6	3	3	2	–	0	1	–
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	268	212	49	254	311	278	208

TABELL E2.w.

Har du blivit psykiskt misshandlad av föräldrafigur? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Aldrig	64	71	65	55	87	87	85	81
Sällan	19	13	15	22	8	10	9	16
Ganska ofta	7	10	11	16	4	2	4	1
Ofta	9	6	10	6	1	2	2	1
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	268	212	49	254	311	278	208

TABELL E2.x.

Har du blivit utsatt för sexuella övergrepp av föräldrafigur? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Ej övergrepp	96	98	94	98	99	99	99	99
Övergrepp	4	2	6	2	1	1	1	1
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	270	211	49	255	311	278	208

TABELL E2.y.

Har du blivit utsatt för sexuella övergrepp av annan person (ej föräldrafigur)? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Ej övergrepp	86	87	87	71	99	97	96	94
Övergrepp	14	13	13	29	1	3	4	6
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	267	211	49	255	311	278	208

TABELL E2.z.

Har du varit med då någon närstående utsatts för våld? Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Aldrig	63	59	51	49	84	76	78	75
En gång	10	11	11	10	7	14	9	8
Några gånger	15	24	27	22	7	7	8	14
Många gånger	12	6	11	18	2	3	4	3
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	264	210	49	255	311	278	208

Psykisk hälsa

Psykisk hälsa fördelat efter kön

TABELL FI.a.

Olika känslor, reaktioner och beteenden. Endast svarsalternativ "Ja". Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Brist på självförtroende	24	47	32	16	44	32
Svårt lösa problem	28	45	34	13	31	23
För blyg	22	33	26	19	32	26
Känner dig utanför	13	27	18	6	18	13
Känner dig ensam	13	33	20	6	17	13
Känner dig modlös	22	43	29	10	22	17
Känner att de flesta andra är klyftigare	17	30	22	16	25	21
Dagdrömmer ofta	38	54	43	34	47	41
Känner dig nedstämd	32	55	39	10	22	17
Ofta ängslig/orolig	31	53	39	11	30	22
Känner dig ointresserad av det mesta	31	42	35	11	11	11
Uttråkad	54	69	59	22	28	26
Hamnar lätt i bråk	38	49	42	9	13	11
Behöver medicin för att somna	31	38	33	2	3	3
Har mardrömmar	22	48	31	7	20	15
Litar inte på folk	65	80	70	20	37	30
Känner att folk iakttar dig	36	48	40	12	24	19
Svårt uttrycka dina känslor	37	50	41	18	25	22
Kan inte kontrollera ditt beteende när arg	52	64	56	15	17	16
Känner för att skada dig själv	6	25	12	3	9	6
Rädd att skada någon annan	21	26	23	7	5	6
Ljuger ofta	15	15	15	8	6	7
Känner: Bättre om jag vore död	9	23	14	3	7	5
Känns som huvudet skulle explodera	21	33	25	4	16	11
Får vansinniga idéer	29	35	31	18	17	17
Känner att något får dig att göra saker som du inte vill	20	37	26	5	11	8
Känner dig ensam bland folk	13	33	20	5	17	12

forts tabell FI.a.

Känns som andra är emot dig	18	24	20	4	6	6
Känner att du borde bli straffad för dina fel och brister	12	16	14	2	5	4
Fel på förståndet	8	19	12	3	5	4
Rädd tappa kontroll	21	42	28	7	12	10
Känner som om saker inte är verkliga	25	31	27	6	10	8
Slår i dörrar	40	56	45	19	27	23
Självordstankar	8	20	12	4	8	6
Känner hopplöshet inför framtiden	22	33	26	7	13	11
Blir lätt sårad	23	54	34	13	41	29
Andra ogillar dig	15	26	18	7	13	10
Känner dig underlägsen	8	24	13	3	12	8
Känner dig värdelös	8	28	15	2	10	7
Känner dig osäker med andra	9	22	13	7	16	12
Skulle vilja döda någon	13	15	14	3	2	3

TABELL FI.b.

Antal känslor, reaktioner och beteenden ungdomarna instämmer i. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inga problem	5	2	4	30	12	20
1–7 problem	43	18	35	54	52	53
8–15 problem	32	33	32	10	23	17
16 eller fler problem	20	47	29	6	13	10
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	216	644	449	603	1 052
Antal psykologiska hälso- problem, medelvärde	9,7	15,5	11,6	4,0	7,3	5,9

TABELL FI.c.

Olika psykiska besvär någonsin. Endast svarsalternativ "Ja". Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Deprimerad/nedstämd	37	62	45	14	28	22
Svår oro/spänning	43	64	50	12	28	21
Koncentrationssvårighet	48	67	54	14	24	20
Våldsamt beteende	40	50	43	5	6	5
Självmodstankar	18	37	24	5	11	9
Självmodsförsök	14	31	20	2	7	5
Hallucinationer	24	35	28	5	6	6
Tar medicin	20	35	25	2	4	3
Ätstörningar	2	16	7	1	6	4
Skadat sig själv	15	55	28	4	17	11

TABELL FI.d.

Öppenvårdskontakt för psykiska besvär, antal behandlingsperioder. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	72	47	64	84	69	75
1–2 gånger	19	38	25	15	26	21
3 eller fler gånger	9	15	11	2	5	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	410	197	607	448	603	1 051

TABELL FI.e.

Öppenvårdskontakt för psykiska besvär, antal behandlingsperioder. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	91	72	84	99	97	98
1–2 gånger	7	19	11	1	2	2
3 eller fler gånger	2	9	5	–	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	416	211	627	438	596	1 034

TABELL FI.f.

Öppenvårdskontakt för psykiska besvär, antal behandlingsperioder. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	58	39	52	85	60	71
Lite	22	30	25	11	26	19
Ganska mycket	13	18	15	3	12	8
Mycket	7	13	9	1	3	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	214	640	449	603	1 052

TABELL FI.g.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med psykisk hälsa? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	66	45	59	90	76	82
Lite	15	17	16	5	12	9
Ganska mycket	7	16	10	3	8	6
Mycket	12	21	15	1	4	3
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	214	642	449	603	1 052

TABELL FI.h.

Intervjuarskattning av hjälpbehov med psykisk hälsa. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	21	9	17	84	63	72
Hjälp troligen ej nödvändig	24	17	21	8	17	13
Viss hjälp önskvärd	31	27	30	5	11	8
Hjälp nödvändig	20	35	25	2	6	5
Hjälp absolut nödvändig	5	12	7	1	3	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	425	216	641	449	603	1 052

Psykisk hälsa fördelat efter åldersgrupp

TABELL F2.b.

Antal känslor, reaktioner och beteenden ungdomarna instämmer i. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Inga problem	6	4	3	2	19	21	21	17
1-7 problem	44	36	33	18	56	50	51	56
8-15 problem	31	34	30	34	15	21	19	14
16 eller fler problem	20	26	34	46	11	8	9	13
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	272	214	50	255	311	278	208

TABELL F2.c.

Olika psykiska besvär någonsin. Endast svarsalternativ "Ja". Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Deprimerad	29	45	50	62	19	19	23	29
Svår oro/spänning	33	49	55	74	18	18	19	33
Koncentrationssvårighet	41	54	59	64	20	21	18	20
Våldsamt beteende	38	39	49	52	6	5	5	6
Självordstankar	17	24	25	38	7	8	8	13
Självordsförsök	11	18	23	36	5	4	4	6
Hallucinationer	19	27	30	42	6	5	6	6
Tar medicin	13	19	30	62	2	2	3	7
Ätstörningar	4	6	7	12	4	2	5	7
Skadat sig själv	19	29	30	38	11	10	12	14

TABELL F2.d.

Öppenvårdskontakt för psykiska besvär, antal behandlingsperioder. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Ingen gång	70	65	65	45	74	80	74	71
1-2 gånger	24	25	22	41	23	17	23	22
3 eller fler gånger	7	11	13	14	3	2	3	7
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	102	253	203	49	255	311	277	208

TABELL F2.e.

Dygnsvård för psykiska besvär, antal behandlingsperioder. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Ingen gång	89	88	83	61	97	99	98	97
1-2 gånger	10	9	12	24	3	1	1	3
3 eller fler gånger	2	3	5	14	-	0	1	-
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	105	262	211	49	249	308	275	202

Brottslighet

Brottslighet fördelat efter kön

TABELL G1.a.

Brottslighet. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
<i>Villkorligt frigiven eller under övervakning</i>						
Nej	91	97	93	100	100	100
Ja	9	3	7	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	381	164	545	449	603	1 052
<i>Anhållen/häktad under senaste 3 månaderna</i>						
Nej	44	58	48	100	100	100
Ja	56	42	52	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	216	642	448	603	1 051
<i>Väntar på åtal, rättegång eller dom</i>						
Nej	51	64	55	99	100	99
Ja	49	36	45	1	-	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	381	162	543	449	603	1 052
<i>Genomsnittsålder första gången fast för ett brott</i>						
Ålder, år	12,8	13,8	13,1	14,2	14,1	14,2
Antal	379	160	539	60	62	122

TABELL GI.b.

Antal gånger tagen av polis. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	10	25	15	84	90	87
1 gång	10	19	13	11	7	9
2–3 gånger	16	25	19	3	3	3
4–5 gånger	14	14	14	1	0	0
6 eller fler gånger	50	17	39	1	0	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	216	642	449	603	1 052

TABELL GI.c.

Andel som begått olika brott de senaste 12 månaderna. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Graffiti/klotter	15	15	15	4	3	4
Snatteri	38	45	40	7	6	6
Narkotikabrott	35	24	31	1	1	1
Förargelseväckande beteende	27	23	25	3	3	3
Rattonykterhet	19	9	16	1	1	1
Allvarliga trafikbrott	31	16	26	3	1	2
Bilstöld	21	12	18	1	0	1
Skadegörelse	34	32	33	4	2	3
Inbrott/stöld	34	17	28	2	0	1
Häleri	34	18	29	2	0	1
Rån	25	10	20	0	–	0
Hot/våld mot tjänsteman	30	29	30	1	0	1
Misshandel	50	37	46	3	2	2
Misshandel med vapen	15	9	13	0	0	0
Grov misshandel utan vapen	22	8	17	1	–	0
Vapeninnehav	39	21	33	2	0	1
Våldtäkt	0	–	0	–	–	–
Andra sexualbrott	1	–	0	–	–	–
Mordbrand	8	5	7	–	–	–
Dråp/mord	–	–	–	–	–	–

TABELL G1.d.

Genomsnittlig debutålder för olika brott.

	SiS-grupp				Referensgrupp			
	Pojkar	Flickor	Totalt	Antal	Pojkar	Flickor	Totalt	Antal
Graffiti/klotter	12,3	12,6	12,4	179	13,3	14,0	13,6	76
Snatteri	11,2	12,1	11,5	388	12,4	12,4	12,4	202
Narkotikabrott	14,7	14,9	14,8	229	16,6	15,0	15,9	16
Förargelseväckande beteende	13,2	14,0	13,4	189	14,9	14,6	14,8	43
Rattonykterhet	15,3	15,4	15,3	131	17,3	16,3	16,7	17
Allvarliga trafikbrott	14,4	15,0	14,6	201	16,4	16,3	16,4	36
Bilstöld	14,7	15,6	14,8	169	15,2	16,0	15,5	8
Skadegörelse	12,4	13,6	12,7	285	14,0	13,5	13,9	62
Inbrott/stöld	13,8	14,8	14,0	251	14,9	14,7	14,8	18
Häleri	13,9	14,9	14,0	219	15,3	15,0	15,2	13
Rån	14,6	14,8	14,6	180	15,3	15,0	15,2	4
Hot/våld mot tjänsteman	14,2	14,6	14,3	237	14,2	17,0	15,2	6
Misshandel	13,3	14,0	13,5	345	14,5	14,2	14,4	35
Misshandel med vapen	14,3	15,3	14,5	115	15,0	14,0	14,8	5
Misshandel utan vapen	14,7	14,5	14,7	163	15,3	–	15,3	6
Vapeninnehav	13,9	14,6	14,0	259	12,6	13,0	12,7	12
Våldtäkt	15,4	–	15,4	7	15,0	–	15,0	1
Andra sexualbrott	13,7	12,0	13,4	11	–	–	–	–
Mordbrand	13,4	14,8	13,7	96	13,0	15,0	14,0	2
Dråp/mord	15,0	–	15,0	1	–	–	–	–

TABELL G1.e.

Inblandning i något brott senaste 30 dagarna. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	60	70	63	96	97	96
1–2 gånger	19	16	18	2	2	2
3 eller fler gånger	21	14	18	2	1	2
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	414	205	619	448	603	1 051

TABELL G1.f.

Hur road är du över eget brottsligt beteende? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	70	79	73	98	98	98
Lite	15	12	14	1	1	1
Ganska mycket	9	5	8	1	0	1
Mycket	6	5	6	–	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	215	642	448	603	1 051

TABELL G1.g.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med eget brottsligt beteende? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	68	76	71	97	98	98
Lite	11	13	12	2	1	2
Ganska mycket	8	4	6	0	0	0
Mycket	13	7	11	1	1	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	428	216	644	448	603	1 051

TABELL G1.h.

Intervjuarskattning av hjälpbehov med brottsligt beteende. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	8	25	14	92	95	94
Hjälp troligen ej nödvändig	15	25	18	2	3	3
Viss hjälp önskvärd	31	22	28	2	1	2
Hjälp nödvändig	37	22	32	2	1	2
Hjälp absolut nödvändig	10	6	8	1	–	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	423	216	639	448	602	1 050

Brottslighet fördelat efter åldersgrupp

TABELL G2.a.

Brottslighet. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
<i>Villkorligt frigiven eller under övervakning</i>								
Nej	96	96	90	84	100	100	100	99
Ja	4	4	10	16	0	0	0	1
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	76	233	192	44	255	311	278	208
<i>Anhållen/häktad under senaste 3 månaderna</i>								
Nej	55	48	45	50	100	100	99	100
Ja	45	52	55	50	–	0	1	0
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	272	212	50	255	311	277	208
<i>Väntar på åtal, rättegång eller dom</i>								
Nej	86	55	46	43	100	98	100	100
Ja	14	45	54	57	–	2	–	0
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	76	230	193	44	255	311	278	208

TABELL G2.b.

Antal gånger tagen av polis. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Ingen gång	30	15	8	14	90	88	85	85
1 gång	14	17	11	4	6	7	10	11
2-3 gånger	20	20	18	14	3	3	4	3
4-5 gånger	16	13	13	16	1	1	0	–
6 eller fler gånger	20	35	50	52	0	1	1	1
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	271	213	50	255	311	278	208

Alkohol och narkotika

Alkohol och narkotika fördelat efter kön

TABELL HI.a.

Röker du? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	20	11	18	88	77	81
Ja, varje dag	72	82	75	6	14	11
Ja, ibland	8	7	7	6	9	8
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	216	642	449	603	1 052

TABELL HI.b.

Användning av alkohol och narkotika en "typisk" månad det senaste året. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Alkohol	66	65	66	66	74	71
Marijuana/hasch	53	39	48	10	6	8
Amfetamin, ej injicerat	13	13	13	1	1	1
Amfetamin, injicerat	4	10	6	–	0	0
Heroin/opiater, ej injicerat	7	9	8	0	0	0
Heroin/opiater, injicerat	2	5	3	–	0	0
Kokain	6	7	7	0	1	1
LSD/hallucinogen	8	6	7	1	1	1
Ecstasy	7	6	6	1	1	1
Värktabletter (ej receptbelagt preparat i berusningssyfte)	11	10	10	1	2	2
Läkemedel (receptbelagt preparat i berusningssyfte)	19	19	19	1	1	1
Sniffning/lösningssmedel	7	10	8	1	1	1
Dopingpreparat	1	1	1	–	–	–
GHB	2	2	2	–	–	–
Övriga droger	11	9	10	0	0	0

TABELL HI.c.

Genomsnittlig debutålder för olika preparat.

	SiS-grupp			Antal	Referensgrupp			Antal
	Pojkar	Flickor	Totalt		Pojkar	Flickor	Totalt	
Alkohol	12,8	12,7	12,8	515	14,6	14,4	14,5	760
Marijuana/hasch	13,9	14,29	14,0	413	16,5	15,6	16,1	92
Amfetamin, ej injicerat	15,4	15,2	15,3	167	16,8	16,0	16,4	13
Amfetamin, injicerat	15,7	16,1	15,9	47	–	16,0	16,0	1
Heroin/opiater, ej injicerat	15,4	15,9	15,6	76	15,0	16,0	15,5	2
Heroin/opiater, injicerat	15,0	16,5	15,8	26	–	16,0	16,0	3
Kokain	15,8	15,2	15,6	111	15,5	17,3	16,9	9
LSD/hallucinogen	15,9	16,0	15,9	98	16,0	16,7	16,1	12
Ecstasy	15,7	15,7	15,7	104	17,3	16,9	17,1	13
Värktabletter (ej receptbelagt preparat i berusningssyfte)	14,6	14,7	14,6	93	16,5	13,2	14,1	14
Läkemedel (receptbelagt preparat i berusningssyfte)	15,3	15,1	15,3	167	14,5	14,5	14,5	15
Sniffning/lösningssmedel	13,8	14,1	14,0	130	16,3	14,1	14,8	10
Dopingpreparat	15,8	15,8	15,8	26	–	–	–	–
GHB	16,0	15,9	15,9	44	–	–	–	–
Övriga droger	15,5	15,3	15,5	106	17,7	18,0	17,8	6

TABELL HI.d.

Har du varit full någon gång senaste 30 dagarna? Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Antal	Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt		Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	58	48	55	449	62	58	603
1–2 gånger	26	31	28	449	21	25	23
3 eller fler gånger	16	21	18	449	17	17	17
Procent	100	100	100	449	100	100	100
Antal	393	195	588	449	603	1 052	

TABELL HI.e.

Har du haft en blackout efter att ha druckit alkohol? Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Antal	Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt		Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	59	46	55	445	75	70	72
1 eller fler blackout/-er	41	54	45	445	25	30	28
Procent	100	100	100	445	100	100	100
Antal	392	190	582	445	603	1 048	

TABELL HI.f.

Har du haft sex i utbyte mot alkohol/narkotika? Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Nej	93	85	90	100	99	100
Ja	7	15	10	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	215	642	449	603	1 052

TABELL HI.g.

Rådgivning/behandling i öppenvård för alkohol- eller narkotikamissbruk. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	66	64	65	99	98	98
1–2 gånger	18	20	19	1	2	2
3 eller fler gånger	16	15	16	0	–	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	215	641	449	603	1 052

TABELL HI.h.

Rådgivning/behandling i öppenvård för alkohol- eller narkotikamissbruk. Grupperat. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Ingen gång	66	64	65	99	98	98
1–2 gånger	18	20	19	1	2	2
3 eller fler gånger	16	15	16	0	–	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	426	215	641	449	603	1 052

TABELL HI.i.

Hur oroad är du över problem med alkohol? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	93	88	92	97	94	95
Lite	5	6	5	2	5	4
Ganska mycket	1	4	2	0	0	0
Mycket	1	2	1	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	213	640	449	603	1 052

TABELL HI.j.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med alkoholproblem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	90	85	89	98	97	98
Lite	5	7	5	1	2	1
Ganska mycket	3	3	3	1	0	1
Mycket	2	5	3	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	427	214	641	449	603	1 052

TABELL HI.k.

Intervjuarskattning av hjälpbehov med alkoholproblem. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	42	31	38	91	85	88
Hjälp troligen ej nödvändig	24	25	24	4	9	7
Viss hjälp önskvärd	21	22	21	2	4	3
Hjälp nödvändig	12	15	13	2	1	2
Hjälp absolut nödvändig	2	7	4	1	0	1
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	423	213	636	449	603	1 052

TABELL HI.l.

Hur oroad är du över problem med narkotika? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	73	75	74	98	99	99
Lite	14	10	12	1	0	1
Ganska mycket	7	8	7	0	0	0
Mycket	6	8	7	–	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	424	213	637	447	603	1 050

TABELL HI.m.

Hur viktigt är det för dig att få hjälp med narkotikaproblem? Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	67	73	69	100	100	100
Lite	12	6	10	0	–	0
Ganska mycket	8	7	8	–	–	–
Mycket	12	14	13	0	0	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	424	213	637	447	603	1 050

TABELL HI.n.

Intervjuarskattning av hjälpbehov med narkotikaproblem. Procent

	SiS-grupp			Referensgrupp		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Hjälp ej nödvändig	39	39	39	96	98	97
Hjälp troligen ej nödvändig	8	17	11	1	0	1
Viss hjälp önskvärd	15	14	14	1	1	1
Hjälp nödvändig	28	18	25	2	0	1
Hjälp absolut nödvändig	10	13	11	1	–	0
Procent	100	100	100	100	100	100
Antal	423	214	637	447	603	1 050

Alkohol och narkotika fördelat efter åldersgrupp

TABELL H2.b.

Antal gånger tagen av polis. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13–14	15–16	17–18	19–20	13–14	15–16	17–18	19–20
Alkohol	42	65	74	84	42	70	82	93
Marijuana/hasch	19	50	55	74	2	4	12	16
Amfetamin, ej injicerat	3	7	22	34	–	0	2	2
Amfetamin, injicerat	–	3	7	33	–	0	–	–
Heroin/opiater, ej injicerat	1	6	9	27	–	0	0	–
Heroin/opiater, injicerat	1	1	3	17	–	0	1	0
Kokain	3	3	10	23	–	0	1	1
LSD/hallucinogen	1	4	10	27	–	0	3	1
Ecstasy	2	4	9	20	–	0	3	2
Värktabletter (ej receptbelagt preparat i berusningssyfte)	2	7	14	29	–	3	2	1
Läkemedel (receptbelagt preparat i berusningssyfte)	3	14	25	54	–	1	3	1
Sniffning/lösningsmedel	2	9	10	8	–	1	1	1
Dopingpreparat	1	0	1	6	–	–	–	–
GHB	2	1	3	10	–	–	–	–
Övriga droger	3	9	11	27	–	0	0	0

TABELL H2.c.

Har du varit full någon gång senaste 30 dagarna? Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13–14	15–16	17–18	19–20	13–14	15–16	17–18	19–20
Nej	62	55	51	54	86	68	44	35
1–2 gånger	28	29	29	17	9	20	32	35
3 eller fler gånger	10	16	20	28	5	11	24	30
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	93	244	205	46	255	311	278	208

TABELL H2.e.

Har du haft sex i utbyte mot alkohol/narkotika? Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Nej	92	93	90	67	100	100	100	99
Ja	8	7	10	33	0	–	0	1
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	271	214	49	255	311	278	208

TABELL H2.f.

Rådgivning/behandling i öppenvård för alkohol- eller narkotikamissbruk. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Ingen gång	85	71	56	36	99	99	97	98
1-2 gånger	–	14	29	46	1	1	3	2
3 eller fler gånger	15	15	16	18	–	–	–	0
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	106	271	214	50	255	311	278	208

TABELL H2.g.

Rådgivning/behandling i dygnsvård för alkohol- eller narkotikamissbruk. Grupperat. Procent

Ålder	SiS-grupp				Referensgrupp			
	13-14	15-16	17-18	19-20	13-14	15-16	17-18	19-20
Ingen gång	86	84	75	40	100	100	100	99
1-2 gånger	3	4	12	32	–	0	–	1
3 eller fler gånger	11	12	13	28	–	–	0	–
Procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	106	271	214	50	254	311	278	207

Referenser

Andershed, H., & Andershed, A.-K. (2005). *Normbrytande beteende i barndomen: Vad säger forskningen?* Stockholm: Gothia.

Andersson, L. (2004). *Ungdomar med sociala och psykiska problem*. Örebro: Atremiti.

Andreassen, T. (2003). *Institutionsbehandling av ungdomar. Vad säger forskningen?* Centrum för utvärdering av socialt arbete (CUS), Statens institutionsstyrelse (SiS). Stockholm: Elanders Gotab.

Andrews, D.A., & Bonta, J. (2010). *The psychology of criminal conduct, 5th edition*. New Providence: LexisNexis.

Barnombudsmannen. (2010). *Upp till 18 – fakta om barn och ungdom*. Barnombudsmannen rapporterar BR2010:01. L. Persson (Red.). Stockholm: Fritzes.

Brå. (2006). *Ungdomar och brott åren 1995–2005*. Rapport 2006:7. Brottsförebyggande rådet.

Brå. (2008). *Brottsutveckling i Sverige fram till 2007*. Rapport 2008:23. Brottsförebyggande rådet.

Brå. (2012). *Brottsutvecklingen i Sverige år 2008–2011*. Rapport 2012:13. Brottsförebyggande rådet.

Brå. (2013). *Brott bland ungdomar i årskurs nio. Resultat från skolundersökningen om brott åren 1995–2011*. Rapport 2013:3. Brottsförebyggande rådet.

Börjesson, J., Armelius, B.-Å., & Östgård-Ybrandt, H. (2007). The Psychometric Properties of the Swedish Version of the Adolescent Drug Abuse Diagnosis (ADAD). *Nordic Journal of Psychiatry*, 61(3), 225–232.

Börjesson, J., & Ybrandt, H. (2012). Concurrent and predictive validity of Adolescent Drug Abuse Diagnosis (ADAD). *Open Psychology Journal* (5), 20–30.

Börjesson, J. (2011). Psychometric studies of the Swedish version of the Adolescent Drug Abuse Diagnosis (ADAD) instrument. [Doktorsavhandling, Umeå universitet, Institutionen för psykologi].

- CAN. (2004). *Ungdomars drogvanor 1994–2003. Intervjuer med 16–24-åringar*. Rapport nr 75. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- CAN. (2008). *Drogutveckling i Sverige*. Rapport nr 113. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- CAN. (2010). *Skolelevers drogvanor*. Rapport nr 124. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- CAN. (2012). *Drogutveckling i Sverige 2011*. Rapport nr 130. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- Estrada, F. & Granath, S. (2008). Ungdomsbrottslighet. I *Brottsutveckling i Sverige fram till 2007*, sid. 372. Rapport 2008:23. Brottsförebyggande rådet.
- Friedman, A.S., & Utada, A. (1989). A method for diagnosing and planning the treatment of adolescent drug abusers (The adolescent drug abuse diagnosis (ADAD) instrument). *Journal of Drug Education*, 19(4), 285–312.
- Folkhälsoinstitutet. (2011). *Kartläggning av psykisk hälsa bland barn och unga. Resultat från den nationella totalundersökningen i årskurs 6 och 9 hösten 2009*. Rapport 2011:09. Statens Folkhälsoinstitut.
- Innala, C., & Shannon, D. (2007). *En kriterievalidering av brottsfrågorna i svenska ADAD-instrumentet*. Allmän SiS-rapport, nr 2. Statens institutionsstyrelse.
- Lindroth, M. (2013). *Utsatthet och sexuell hälsa – en studie om unga på statliga ungdomshem*. [Doktorsavhandling, Malmö högskola, fakulteten för hälsa och samhälle].
- Löfgren-Mårtensson, L., Lindroth, M., & Månsson, S.-A. (2013). "Det är värt risken" – *Unga inom SiS och sexuell hälsa*. Institutionsvård i fokus, nr 6. Statens institutionsstyrelse.
- Moffitt, T. (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behavior: A developmental taxonomy. *Psychological Review*, Vol 100(4), 674–701.
- Moffitt, T. (2006). Life-course-persistent versus adolescent-limited antisocial behavior: a 10 year research review and research agenda. I Cicchetti D, Cohen DJ (Red.), *Developmental Psychopathology, Vol 3: Risk, Disorder and Adaptation*, 570–598. Hoboken, NJ: John Wiley.
- SiS. (2006). *ADAD-intervjuer 1997–2004, Förändringar i ungdomars bakgrund, livssituation och behandlingsbehov*. Allmän SiS-rapport, nr 2. Statens institutionsstyrelse.

SiS. (2010). *ADAD – Adolescent Drug Abuse Diagnosis – Manual*. Statens institutionsstyrelse.

SiS. (2012). *Ungdomar intagna på SiS särskilda ungdomshem under 2010. En sammanställning av ADAD inskrivningsintervju*. Allmän SiS-rapport, nr 4. Statens institutionsstyrelse.

Statistiska centralbyrån. (2011). *Arbetskraftsundersökningar (AKU)*. Statistiska meddelanden: AM12 SM1101. Statistiska centralbyrån.

Stattin, H., & Magnusson, D. (1991). Stability and change in criminal behaviour up to age 30. *British Journal of criminology*, 31(4), 327–346.

Stenström, N., & Söderholm Carpelan, K. (1996). Vård och behandling av unga alkohol- och narkotikamissbrukare. I *Vård av ungdomar med sociala problem: en forskningsöversikt*, 355–398. Stockholm: Liber utbildning.

Söderholm Carpelan, K., & Hermodsson, A. (2004). ADAD och utvecklingen av ett dokumentationssystem. *Nordisk Socialt Arbeid*, 24(2), 110–123.

Vinnerljung B., Berlin M. & Hjern A. (2010). Skolbetyg, utbildning och risker för ogynn- sam utveckling hos barn. I *Social Rapport 2010*, kap 7, 227–266. Stockholm: Socialstyrelsen.

Wångby-Lundh, M., & Klingstedt, M.-L. (2011). Validering av området psykisk hälsa i ADAD för flickor med svåra missbruksproblem. SiS forskningsprojekt 2005/0015.

Ybrandt, H., Börjesson, J., & Armelius, B.-Å. (2008). The adolescent drug abuse diagnosis (ADAD) composite scores in Swedish normal and antisocial adolescents. *Substance Use and Misuse*, 43(10), 1411–1423.

Bilaga I

UMEÅ UNIVERSITET
Institutionen för Psykologi

2009-11-14
Information till ungdom

VILKA ÄR VI OCH VAD VILL VI?

Vi är en grupp forskare vid Institutionen för psykologi vid universitetet i Umeå som vill ta reda på hur vanligt det är att ungdomar upplever att de har problem med hälsan, skolan, familjen, kamrater/fritid, brottslighet, alkohol och narkotika.

Inom socialtjänsten och ungdomsvården sker intervjuer med ungdomar utifrån ett formulär kallat **ADAD** (Adolescent Drug Abuse Diagnosis), en intervju för att beskriva ungdomars problemupplevelser inom olika områden av livet. Resultatet som man får fram är en hjälp för att planera stödinsatser för ungdomar som behöver stöd och hjälp. Idag saknas uppgift om i vilken utsträckning ungdomar utanför ungdomshemmen upplever likartade problem inom skola, kamratkrets, missbruk etc. Det saknas också kunskap om hur de normala problemupplevelserna skiljer sig mellan olika åldrar inom tonårsgruppen. Statens institutionsstyrelse – SiS som är ansvarig för vården vid alla särskilda ungdomshem i Sverige och IMS, Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete, vill få ökad kunskap om vilka problem som ungdomar i allmänhet upplever att de har och har gett oss uppgiften att intervjua ungdomar utanför ungdomshemmen.

VEM VILL VI TRÄFFA?

Ett slumpmässigt urval har gjorts bland ungdomar runt om i Sverige i åldern 13–20 år. Urvalet består av 100 pojkar och 100 flickor i varje åldersgrupp (13–20 år). Totalt rör det sig om 1 600 ungdomar.

VAD VILL VI ATT DU SKA GÖRA?

I en telefonintervju kommer vi att ställa frågor utifrån ADAD-formuläret. Intervjun tar ca 1 timme att genomföra. Som tack för hjälpen får Du 200 kr.

ÄR DET FRIVILLIGT ATT DELTA?

Deltagandet i intervjun är frivilligt. Vi är intresserade av gruppen som helhet och inte enskilda ungdomar. När data sparas och bearbetas ges alla ungdomar en kod istället för namn och personnummer så att inga enskilda ungdomar kan identifieras. Det material som samlas in förvaras så att inga obehöriga kan få tillgång till det. Du har rätt att få ett registerutdrag och rätt att få rättelse av eventuellt felaktiga uppgifter (personuppgiftslagen (1998:204)). Formulär kommer att sparas efter att datainsamlingen avslutats enligt forskningspraxis under 10 år. Ansvarig för dina personuppgifter är Umeå universitet. Vid projektets avslutande översänds grunddata, i form av

en avkodad datafil med inmatade intervjuer till SiS och IMS. Materialet får endast användas i forskningssyfte.

Ditt deltagande är en mycket god hjälp i vår strävan att öka kunskapen och förståelsen för ungdomars situation.

VEM KAN DU RINGA OCH FRÅGA MER?

Projektledare är filosofie doktor och specialistpsykolog Helene Ybrandt, Institutionen för psykologi, tel. 090-786 61 97. Ring om du har frågor och vill veta mer om forskningsprojektet. Om du vill veta mer om ADAD så kan du gå in på Statens institutionsstyrelses hemsida <http://www.stat-inst.se>

Jag vill delta i en intervju.....

Namnförtydligande.....

Tel

För ungdomar under 15 år krävs målsmans samtycke för deltagande i intervjun

Jag samtycker till att min ungdom deltar i intervjun

.....

Namnförtydligande

.....

Jag vill inte bli intervjuad

OBS! Skriv ditt namn även om du inte vill bli intervjuad så vet vi vem som svarat. Denna sida återsändes i bifogat kuvert (som redan är frankerat). Vi kontaktar er för att bestämma tid för intervjun om ni svarat ja på denna förfrågan.

Tack för din hjälp.

Bilaga 2

UMEÅ UNIVERSITET
Institutionen för Psykologi

2009-11-14
Information till Målsman

Vi är en grupp forskare vid institutionen för Psykologi vid universitetet i Umeå som vill ta reda på hur vanligt det är att ungdomar upplever att de har problem med hälsan, skolan, familjen, kamrater/fritid, brottslighet, alkohol och narkotika.

Inom socialtjänsten och ungdomsvården sker intervjuer med ungdomar utifrån ett formulär kallat **ADAD** (Adolescent Drug Abuse Diagnosis), en intervju för att beskriva ungdomars problemupplevelser inom olika områden av livet. Resultatet som man får fram är en hjälp för att planera stödinsatser för ungdomar som behöver stöd och hjälp. Idag saknas uppgift om i vilken utsträckning ungdomar utanför ungdomshemmen upplever likartade problem inom skola, kamratkrets, missbruk etc. Det saknas också kunskap om hur de normala problemupplevelserna skiljer sig mellan olika åldrar inom tonårsgruppen. Statens institutionsstyrelse – SiS som är ansvarig för vården vid alla särskilda ungdomshem i Sverige och IMS, Institutet för utvecklingen av metoder i socialt arbete, vill få ökad kunskap om vilka problem som ungdomar i allmänhet upplever att de har och har gett oss uppgiften att intervjua ungdomar utanför ungdomshemmen.

Ditt barns medverkan

Ett slumpmässigt urval har gjorts bland ungdomar runt om i Sverige i åldern 13–20 år. Urvalet består av 100 pojkar och 100 flickor i varje åldersgrupp (13–20 år). Totalt rör det sig om 1 600 ungdomar.

I en intervju kommer vi att ställa frågor utifrån ADAD-formuläret. Intervjun tar ca 1 timme att genomföra. Som tack för hjälpen erhåller ungdomen 200 kr.

Frivillighet och sekretess

Deltagandet i intervjun är frivilligt. Vi är intresserade av gruppen som helhet och inte enskilda ungdomar. När data sparas och bearbetas ges alla ungdomar en kod istället för namn och personnummer så att inga enskilda ungdomar kan identifieras. Det material som samlas in förvaras så att inga obehöriga kan få tillgång till det. Du har rätt att få ett registerutdrag och rätt att få rättelse av eventuellt felaktiga uppgifter (personuppgiftslagen (1998:204)). Formulär kommer att sparas efter att datainsamlingen avslutats enligt forskningspraxis under 10 år. Ansvarig för dina personuppgifter är Umeå universitet. Vid projektets avslutande översänds grunddata, i form av en avkodad datafil med inmatade intervjuer till SiS och IMS. Materialet får endast användas i forskningssyfte.

Projektets nytta

Ditt barns deltagande är en mycket god hjälp i vår strävan att öka kunskapen och förståelsen för ungdomars situation.

Ansvarig för projektet är:

Projektledare filosofie doktor och specialistpsykolog Helene Ybrandt, Institutionen för psykologi, tel. 090-786 61 97. Ring om du har frågor och vill veta mer om forskningsprojektet. Om du vill veta mer om ADAD så kan du gå in på Statens institutionsstyrelses hemsida <http://www.stat-inst.se>

Tack för din hjälp.

Produktion och tryck: Ineko AB. 2015. Arb.nr: 232341.

 Miljömärkt trycksak, 341 142

Statens institutionsstyrelse (SiS) tar emot ungdomar för vård till följd av missbruk, brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende. Det har emellertid saknats kunskap om hur SiS-placerade ungdomars problematik och livssituation förhåller sig i relation till andra ungdomar.

Referensdata från ett representativt urval av ungdomar skulle bidra till förbättrad kunskap om problemtygnd hos placerade ungdomar. Det skulle ha betydelse för bedömning av graden av problem hos placerade ungdomar och deras hjälpbehov. Ett representativt referensmaterial skulle bidra med värdefullt kunskapsstöd för utveckling av institutionsvården för ungdomar med allvarlig antisocial problematik.

SiS tillsammans med Socialstyrelsen initierade därför ett projekt och gav docent Helene Ybrandt, institutionen för psykologi, Umeå universitet, i uppdrag att ta fram ett representativt referensmaterial. Referensdata samlades in år 2009/2010 med hjälp av intervjuformuläret ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis) och består av intervjuer med 1 052 slumpmässigt utvalda ungdomar. Projektledaren ansvarade för och genomförde urval, datainsamling, inkodning och analys av referensmaterialet.

Stefan Nordqvist, enheten för vård och behandling, SiS, har ställt samman referensmaterialet gentemot ADAD-intervjuer med ungdomar placerade hos SiS och författat rapporten. Marie-Louise Klingstedt, Mälardalens högskola, har hjälpt till att sammanställa SiS-intervjuerna.

Referensmaterialet har använts i följande publikationer:

Ybrandt, H. (2014). Ten-year trends in self-reported family and psychological problems among Swedish adolescents. *European Journal of Mental Health*, 9(1): 54–67.

Ybrandt, H. (2013). A normative study of the Swedish adolescent drug abuse diagnosis (ADAD). *Journal of Substance Use*, 18(2): 138–147.

ISBN 978-91-87053-31-3